

19. YÜZYIL OSMANLI MADDİ KÜLTÜRÜ ÜZERİNE BİR İZLENİM: NURTÂB KADİNEFENDİ'NİN MUHALLEFÂTI *

Nermin GENÇ**

ÖZET

Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi defterlerinden 1004-3 numaralı defterde II. Mahmud'un dördüncü kadını Nurtâb Kadınefendi'nin eşyaları, bu eşyaların adetleri ve kıymetleri gösterilmiştir. Yapmış olduğumuz bu çalışmada, Kadınefendi'nin muhallefâtında bulunan eşyalar niteliklerine göre ayrılıp açıklamalarla birlikte değerlendirilmiş, eşyaların kaç adet olduğu, hangi eşyanın daha fazla olduğu gibi hususlar grafiklerle gösterilmiştir. Makalenin mahiyetini ise Nurtâb Kadınefendi'nin hayatı, muhallefâtı ve muhallefâtta bulunan eşyaların değerlendirilmesi, tablo ve grafiklerle görsel bir şema çizilmesi, bu muhallefât üzerinden, XIX. Yüzyıl Osmanlı maddi kültürünün izlenimi oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler

Nurtâb Kadınefendi, muhallefât, maddi kültür, giyim-kuşam.

Giriş

Tereke/muhallefât terimleri Osmanlı Devleti'nde ölen kişilerin mal varlığını ifade etmek için kullanılan tabirlerdir. Ölen kişilerin mal varlığı kaydını tutmak için hazırlanan defterlere ise tereke veyahut muhallefât defterleri adı verilmektedir. Osmanlı döneminde miras paylaşımıyla ilgili defterler kadı sicillerinde yer almaktadır ve tereke ismiyle kaydedilmiştir. Mallarına devlet tarafından el konulan devlet görevlisi, saray halkı veya servet sahibi kişilerin mal varlığı kaydını ise Osmanlı kâtipleri muhallefât olarak kaydetmişlerdir.

* Makalenin geliş tarihi: 13.09.2020 / Kabul tarihi: 01.12.2020

Bu makale, İstanbul Bilimler Akademisi Uzman Araştırmacı Eğitim Programı kapsamında hazırlanmıştır.

** İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi Doktora Öğrencisi, ngencnermin@gmail.com (Orcid ID: 0000-0002-8285-8793).

Bu evrak ve defterler, Osmanlı merkez maliye bürokrasisi belgeleri arasında yer almaktadır.¹

Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)'nde, tereke ve muhalefât kayıtlarını içeren bir takım belge ve defterler mevcuttur. Tereke ve muhalefât kayıtları, Osmanlı Devleti'nin maddi kültürünü, sosyo-ekonomik ve hukuki yapısını yansıtmakta ve ayrıca fiyat tarihi, tüketim kültürü ve hayat tarzını anlamamıza yardımcı olmaktadır. Bu kayıtlarda aynı zamanda Osmanlı toplumunun demografik yapısıyla ilgili bilgiler² ile devlet görevlileri, saray halkı ve ilmiye sınıfına mensup kişilerin biyografileri ile ilgili bilgiler de yer almaktadır.³ Diğer yandan, merkezden gelen kayıtların işlendiği siciller, Divan'da tutulan ama günümüze ulaşmamış bazı defter serilerinin yarattığı boşlukları doldurmaya yardımcı olması bakımından önemlidir.⁴ Tereke kayıtlarının yer aldığı Şer'iyeciler en fazla İstanbul'da bulunmaktadır. Bunda şüphesiz, İstanbul'un devlet merkezi olmasının yanı sıra ekonomik ve sosyo-kültürel fonksiyonlarının fazla olması da etkilidir. İstanbul Şer'iyecilerinde en fazla kaydı ise tereke kayıtları oluşturmaktadır.⁵

Tereke kayıtları üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Halil İncalcık, Osmanlı Devleti'nin temel meselelerinin çözümünde terekelerin önemine dikkat çeken ilk kişi olmuştur.⁶ İktisat tarihçisi Ömer Lütfi Barkan ise terekeleri yüzeysel olarak değil, iktisadî ve içtimaî yönleriyle analiz ederek tereke incelemelerine farklı bir bakış açısı getirmiştir.⁷ Bu cümleden olarak Şerafettin

¹ Fatih Bozkurt, "Osmanlı Dönemi Tereke Defterleri ve Tereke Çalışmaları", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi (TALİD)*, XI/ 22, İstanbul 2013, 193-195. Muhalefat üzerine yapılan çalışmalara öncülük eden Yavuz Cezar, muhalefat ve müsadereye ilişkin açıklamalara yer vermiştir (bk. Yavuz Cezar, "Bir Âyanın Muhalefatı, Havza ve Köprü Kazaları Âyanı Kör İsmail-Oğlu Hüseyin Müsadere Olayı ve Terekenin İncelenmesi", *Bellekten*, XLI/ 161, Ankara 1977, 41-78.

² Bk. Fatih Bozkurt, "Tereke Defterleri ve Osmanlı Demografi Araştırmaları", *İ.Ü.E.F. Tarih Dergisi*, 54, İstanbul 2012, 91-120.

³ Bilgin Aydın, "Edirne Tereke Sicilleri", *Balkan Ülkeleri Arşiv Kaynaklarında Edirne Uluslararası Sempozyumu*, Edirne 2010, s. 177.

⁴ Fethi Gedikli, "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyeciler", *TALİD*, III/5, İstanbul 2005, 190.

⁵ Said Öztürk, "Tereke Defterlerine Göre XVII. Asırda İstanbul'da Aile Nüfusu, Servet Yapısı ve Dağılımı", *İstanbul Araştırmaları*, sayı 3, İstanbul 1997, s. 25.

⁶ Ayrıntılı bilgi için bk. Halil İncalcık, "Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, I/2, Ankara 1943, 89-96.

⁷ Ayrıntılı bilgi için bk. Ömer Lütfi Barkan, "Edirne Askerî Kassamı'na Âit Tereke Defterleri (1545-1659)", *TTK Belgeler: Türk Tarih Belgeleri Dergisi*, III/5-6, Ankara 1966,

Turan da, yapmış olduğu tereke çalışmalarında kitap ve kültür tarihi açısından değerli sonuçlara ulaşmış, kitap fiyatları, Müslümanların okur-yazarlığı gibi farklı konulara dikkat çekmiştir.⁸

Her ne kadar tereke kayıtları Osmanlı Devleti ile ilgili belli başlı konulara ışık tutsa da tereke kayıtları üzerinden genel bir profil çizmekten de imtina etmemiz gerekir. Nitekim bir bölgenin tüm tereke kayıtları sicile işlenmediği gibi, tutulan tereke kayıtlarının tamamı da günümüze ulaşmamıştır.⁹

NURTÂB KADİNEFENDİ

H a y a t ı

Nurtâb* (Nuritâb) Kadınefendi, II. Mahmud'un¹⁰ dördüncü kadınıdır.¹¹ Nerede ve ne zaman doğduğuna dair bilgi yoktur. 18 Cemaziyelahir 1227/29 Haziran 1812 tarihinde Mihrimah adında bir kız evlat dünyaya getirmiştir. Mihrimah Sultan 1838 yılında, 26 yaşında iken vefat etmiş ve Valide Sultan türbesine defnedilmiştir. 29 Şevval 1229/14 Ekim 1814 tarihinde Şah Sultan isminde bir kızı daha olmuştur. Ancak, Şah Sultan da üç yaşında iken, 2 Cemaziyelahir 1232/19 Nisan 1817 tarihinde vefat etmiş ve Nuruosmaniye türbesine gömülmüştür.¹²

1-479. Ayrıca bk. Hülya Canbakal, "Barkan'dan Bu Yana Tereke Çalışmaları", *Vefatının 30. Yıldönümünde Ömer Lütfi Barkan: Türkiye Tarihçiliğine Katkıları ve Etkileri Sempozyumu*, İstanbul 2009, 1-7.

⁸ Orlin Sabev, "Osmanlı Toplumsal Tarihi İçin Değerli Kaynak Teşkil Eden Tereke ve Muhallefat Kayıtları", *Osmanlı Coğrafyası Kültürel Arşiv Mirasının Yönetimi ve Tapu Arşivlerinin Rolü Uluslararası Kongresi 21-23 Kasım 2012 İstanbul, Bildiriler, I*, ed. Mehmet Yıldırım, Songül Kadıoğlu, Ankara 2013, 263.

⁹ Ayrıntılı bilgi için bk. Orlin Sabev, "Osmanlı Toplumsal Tarihi İçin Değerli Kaynak Teşkil Eden Tereke ve Muhallefat Kayıtları", 264.

* "Işık saçan, nur gibi parlayan" demektir.

¹⁰ II. Mahmud'un saltanat müddeti (1808-1839) 31 sene 10 ay 15 gündür, 19 Rebiülahir 1255/2 Temmuz 1839'da vefat etmiştir (Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Defterler [TSMA, D.] 494/1).

¹¹ 18. Yüzyılın başından itibaren padişah hanımları için kadın ve kadınefendi tabirleri kullanılmıştır (Fatih Bozkurt, *III. Mustafa Dönemine Ait Bir Kadınefendinin Masraf Defteri*, İstanbul 2016, 12).

¹² Çağatay Uluçay'a göre, Nurtâb Kadınefendi'den doğan çocuk bulunmamaktadır (M. Çağatay Uluçay, *Padişahların Kadınları ve Kızları*, TTK, Ankara 2001, 123). Ancak TSMA, D. 494/1 numaralı kayıta, Mihrimah ve Şah Sultan isimli çocukların II. Mahmud'un dördüncü kadınından doğduğu bilgisi bulunmaktadır.

Çağatay Uluçay'ın eserinde verdiği bilgilere göre Nurtâb Kadınefendi, Padişah II. Mahmud'un ölümünden (1839) tam 47 yıl sonra 2 Ocak 1886'da (26 Rebiülevvel 1303) vefat ederek Sultan Mahmud'un Divanyolu'nda bulunan türbesine defnedilmiştir.¹³ Yukarıda doğum tarihi ve yeri hakkında bilgi bulunmadığını belirttiğimiz Nurtâb Kadınefendinin vefat ettiğinde, yaşının altmışın üzerinde olduğu kuvvetle muhtemel gözükmektedir. Bu durumda, muhtemelen 1820'lerde doğmuş olmalıdır.

Nurtâb Kadınefendi'nin kendisine tahsis edilen Üsküdar'da Tophanelioğlu'nda köşk, bağ ve müstemilatı¹⁴, Beylerbeyi'nde sahilhânesi¹⁵ ve ayrıca duhan (tütün) gümrüğü mukataası eshamı bulunmaktaydı.¹⁶ II. Mahmud'un vefatından sonra ise faizle borç almış ve bu borçlar için bazı mücevherlerini rehin bırakmıştır.¹⁷ Vefatından sonra da muhallefâtındaki eşyalarıyla bu borçları ödenmiştir.¹⁸ Uluçay eserinde, Nurtâb Kadınefendi'nin Topkapı'da bazı vakıflar yaptırdığını ve bir kitabede aşağıdaki metnin yazılı olduğunu ifade etmiştir:

“Cennet-mekân Firdevs âşiyân gazi sultan Mahmud Han Efendimizin

¹³ M. Çağatay Uluçay, *a.g.e.*, 123. Günümüzde II. Mahmud'un bulunduğu türbede Nurtâb kadınefendinin ismine rastlanmamıştır ancak türbe içerisinde ayrı bir odada ismi belirsiz birkaç kişinin sandukasının olduğu bilinmektedir. Bu medfunlardan birinin Nurtâb kadınefendi'ye ait olması kuvvetle muhtemeldir. Nurtâb kadınefendinin vefatı için ayrıca bk. “Cennet-mekân Sultan Mahmud Han-ı sâni Hazretlerinin harem-i hümayunlarından Nurtâb dördüncü kadın efendinin vefatı: fi 26 Rebiülevvel sene 303. Divanyolu'nda Mahmud Han Hazretlerinin türbe-i şerifesinde medfundur.” (Yeni Yazma, II, 150, varak 20b'den nakleden Çağatay Uluçay, *a.g.e.*, 124). Mehmed Süreyyâ Sicill-i Osmanî adlı biyografik eserinde Kadınefendi'nin 1303 Rebiülahir'inde (Ocak 1886) vefat ettiğini kaydetmiştir. Bk. Mehmed Süreyyâ, *Sicill-i Osmanî Yahud Tezkire-i Meşâhir-i Osmâniyye*, (Haz. Mustafa Keskin, Ayhan Öztürk, Ramazan Tosun), I, İstanbul 1995, 82. Nurtâb Kadınefendi'nin vefatından sonra sandukasına konulmak üzere muhallefâtından bir topşal ile Hazine-i hümayundan münasip miktarda Kâbe örtüsü gönderilmesi hususunda 19 Cemâziyevvel 1303/23 Şubat 1886 tarihli belge için bk. Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Evrak (T SMA, E.), nr. Evrak 595/25.

¹⁴ T. C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Maliye Nezareti Emlak-ı Emiriyye (ML.EEM.), 87/127.

¹⁵ BOA, ML.EEM., 102/38, 106/94.

¹⁶ T SMA, D. 5102.

¹⁷ 14 Ramazan 1269/21 Haziran 1853 tarihli belge için bk. BOA, Hazine Hassa İradeler (HH. İ), 9/9, H. 22 Ramazan 1269/M. 29 Haziran 1853; HH. İ., 9/12.

¹⁸ 11 Receb 1327/29 Temmuz 1909 tarihli belge için bk. BOA, İrade Hususi (İ. HUS), 178/29.

Kadınlarından devletli Nuritab dördüncü Kadın Efendi hazretlerinin hayratıdır.

Vakıflarından Rami Kalfa ve halefi Cihan Kalfalar dahi hayratları olup ruhlarına

el-fatıha, sene 1280''¹⁹

M u h a l l e f â t ı

Nurtâb Kadınefendi'nin muhallefâtıyla ilgili bu çalışmada, Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi'nde 1004/3 numaralı defter esas alınmış olup ayrıca ilgili diğer defter ve belgeler de incelenmiştir. 16 Cemazeyilahir 1303/22 Mart 1886 tarihli olup 11 görüntüden oluşan bu defterde;²⁰ II. Mahmud'un dördüncü kadını Nurtâb Kadınefendi'ye ait eşyaların listesini, o devirde sarayda hangi tür eşya ve giysi kullanıldığını, sarayda yaşayan bir kadın ve unvanını, sahip olduğu mülkü vs. gibi bilgileri görebilmekteyiz. Dolayısıyla da bu muhallefât defteri, Osmanlı Devleti'nde sosyokültürel hayat, Osmanlı sarayı, Osmanlı padişahlarının kadınları gibi konularda çalışma yapacak olanların faydalanabileceği bir arşiv kaynağı/ana kaynak durumundadır. Aşağıda, II. Mahmud'un dördüncü kadını Nurtâb Kadınefendi'nin satılmayıp Daire-i Hümayûn'da muhafaza edilen ve müzayede olunan muhallefât eşyasının müfredatı (listesi) konularına ve niteliklerine göre sınıflandırılmıştır.

E V İ Ç İ Y A Ş A M K Ü L T Ü R Ü N E A İ T E Ş Y A L A R

1. Genel Oda Eşyaları

Ayna: Hemen hemen her evde bulunan ayna, ev için vazgeçilmez eşyalardan biridir. Muhallefâtta; çerçevesi boyalı ayna, çerçevesi yıldızlı köhne ayna, siyah çerçeveli siyah ayna, çerçevesi yıldızlı küçük ayna, çerçevesi yıldızlı duvar aynası, çerçevesi aynalı köhne ayna, yıldızlı çerçeveli duvar aynası gibi oldukça farklı türleri bulunmaktadır ki bu da bize Kadınefendi'nin oturduğu evin büyüklüğü ve kaç odalı olduğu hakkında bir fikir verebilir. Nitekim, burada türleri verilen yedi çeşit aynayı evin oturma odasında, salonunda, yatak odasında kullandığını söyleyebiliriz.

¹⁹ Çağatay Uluçay, *a.g.e.*, 124, dn 4.

²⁰ TSMA, D. 1004/3.

Buhûrdân-Gülâbdân: Buhûrdân, içine tûtsü, gülâbdân ise içine gülsuyu konulan farklı çeşitleri olan kaplardır. Osmanlılar, pirinç, bakır, gümüş ve altından yapılmış farklı şekillerde (tombak, kubbeli, kabartma vs.) buhûrdânlar kullanmıştır. Abdülaziz Bey eserinde hane, konak ve tekkelerde Kur'an-ı Kerim ve Mevlid-i Şerif okunması sırasında lihye-i saadet ziyaretlerinde hafızlık icazeti ve ketebe alma cemiyetlerinde, Ramazan ayında ezana bir çeyrek kala iftar edilecek odalarda altın, gümüş, bakır üzerine tombak ya da sarı pirincten buhûrdânlarda buhurların yakıldığını anlatır.²¹ Nurtâb Kadınefendi'nin terekesindeki buhûrdânların hepsi gümüşten olup sadece biri tombak buhûrdândır. Bunları odaları tûtsülemek, hoş koku yaymak için kullanmış olmalıdır. Gülâbdânlar ise altın, gümüş, çini, camdan yapılmakta ve mevlit gibi dini törenlerde gülsuyu ve kolonya gibi ikramların yanı sıra, güllaç, aşure gibi tatlıların üzerine dökülmek suretiyle onlara tat ve koku vermek için, ayrıca göz ilacının hazırlanmasında ve bazı merhemlerin yapılmasında da kullanılmıştır.²² Muhallefât kaydında "tombak ve gümüşten gülâbdân" olarak geçmektedir, Kadınefendi bu gülâbdânları mevlitlerde misafirlere gülsuyu ve kolonya ikramında ve ayrıca tatlılarda kullanmış olmalıdır.

Çiçeklik: Muhallefâta mavi renkte sepet çiçeklik ve camdan çiçeklik yer almaktadır ki bu eşyaları, içerisine canlı çiçekler koyarak veya tek başına odanın dekorasyonunda kullanmış olmalıdır.

Çekmece: Küçük sandık tipinde olan bu çekmeceler yazı takımı, ufak tefek eşyalar koymak için yapıldı.²³ Muhallefâta; aynalı tahta çekmece, köhne küçük sandık çekmece, pirinç çekmece, üzeri güllü abanoz çekmece türleri olmak üzere birden fazla çekmece kaydedilmiştir. Bunlar elbise dolaşının, sandığın çekmeceleri veya ayrı olarak tek çekmece halinde olabilir. Kadınefendi'nin bu çekmecelere kıyafetlerini veya takılarını koymuş olduğu söylenebilir.

Çocuk arabası: Muhallefâta sepet çocuk arabası olarak geçen eşya, yukarıda da değinildiği üzere Kadınefendi'nin çocuk sahibi olduğunu teyit eder niteliktedir.

²¹ Abdülaziz Bey, *Osmanlı Âdet, Merasim ve Tabirleri*, (Derleyen: Kazım Arısan, Duygu Arısan Günay), I, İstanbul 1995, 206.

²² <http://www.antikalar.com/duslerin-kokusu/?rq=buhurdan>.

²³ Abdülaziz Bey, *a.g.e.*, 200-201.

Çubuk takımı: Çubuk, tütün içmek içilen kullanılan içi delik değnek, ağızlıktır. Muhallefâta köhne keh-rübâ (kehribar) çubuk takımı ve silme çubuk bulunması, Kadınefendi'nin tütün kullanmış olabileceğini ya da misafirlerine ikram etmek için evinde bulundurduğunu düşündürmektedir.

Dolap: Köhne ceviz camlı dolab, ceviz dolab, camlı ceviz dolab, tahta dolab, boyalı sagîr tahta dolab, köhne ceviz kebîr dolab, boyalı tahta elbîse dolabı, üzeri mermerli Pariskâri dolab, köhne kebîr tahta dolap gibi pek çok dolap çeşidi muhallefâta kaydedilmiştir. Bu dolapların çoğunu muhtemelen giysilerini koymak için kullandığı, diğerlerini ise mutfak eşyaları ve diğer eşyaları koymak için kullandığı söylenebilir.

Geyik boynuzu: Muhalleffatta bulunan ilginç eşyalardan biri de geyik boynuzu olup bu eşya oda dekorasyonunda kullanılmış olmalıdır. Biraz kurgu yapacak olursak bu geyik boynuzunu, II. Mahmud'un av sırasında avladığı bir geyiğin Nurtâb Kadınefendi'ye hediye ettiği boynuzu olarak düşünebiliriz.

Hayvan koşumu: Muhallefâta kaydı geçen maden baftalı hayvan koşumu, Kadınefendi'nin kendine ait binek hayvanlarının da bulunduğunu göstermektedir.

Hırdavat: Çivi, tel, kilit, anahtar gibi ufak aletlere denilen hırdavat aslında hemen hemen her evde bulunmaktadır ki Kadınefendi'nin muhallefâtında birden fazla hırdavat kaydedilmiştir. Bunlar, muhtemelen evin tamirinde kullanılmıştır.

Kafes: Muhallefâta; tel kebîr kuş kafesi, tel kanarya kafesi, şamdân fânûslu tel kanarya kafesi, ceviz ve maden çiftelhâne²⁴ gibi kafes türleri geçmektedir. Bu durum, Nurtâb Kadınefendi'nin birden fazla kuş ve kanarya beslediğini göstermektedir.

Kebe: Muhallefâta Ankara kebesi olarak geçen eşyanın muhtemelen odalardan birinde halı veya kilim gibi yere sermek için kullanıldığı söylenebilir.

Konsol: Oda eşyalarından biri olan konsol, dekoratif nesnelere koyularak kullanılmış olmalıdır. Muhallefâta bulunan konsollar türleri şunlardır: köhne maden duvar konsolu, üzeri mermerli köhne konsol, üzeri mermerli maden duvar konsolu, mermersiz ceviz konsolu, mermerli ceviz konsolu, üzeri mermerli maden konsol.

²⁴ Kuş üretmek için özel şekilde yapılmış kafesli yer (<http://lugatim.com/s/ciftelhane>).

Kurs: Muhallefâta “mukavva kutu derûnunda bir mikdar kurs” olarak geçen eşya, yassı yuvarlak bir nesnedir. Bu da muhtemelen oda dekorasyonunda kullanılmıştır.

Merdiven: Muhallefâta tahtadan yapılmış merdiven/nerdüban bulunması, Kadınefendi'nin yaşadığı evin tavanının yüksek olduğunu, bu merdivenin perde asmak, dolaplara eşya koymak/çıkarmak ve genel amaçlı olarak kullanıldığını göstermektedir.

Perde-korniş: Muhallefâta pek çok perde ve korniş kaydedilmiştir ki bu da bize Kadınefendi'nin yaşadığı mekânların²⁵ genel özelliklerini, kaç odalı ve kaç pencere olduklarını göstermesi bakımından önemlidir. Perdelerin çoğu mavi ve yeşil renklerde olup basma, keten ve çukadan yapılmıştır. Bu durum Kadınefendi'nin mavi ve yeşil renkleri sevdiğini, evin odalarını bu renklere göre dekore ettiğini ve ayrıca basma, keten gibi kumaşları tercih ettiğini göstermektedir. Muhallefâta pencere perdesi olarak geçen perde ve korniş çeşitleri şöyledir: Basma köhne pencere perdesi, elvan keten pencere perdesi, köhne basma pencere perdesi, laciverd pencere perdesi, köhne tül pencere perdesi, keten pencere perdesi, basma pencere perdesi, köhne keten pencere perdesi, tire işlemeli dülbend perde ma'a korniş, köhne çuka kapu perdesi, tülbend perde, tire işlemeli tülbend perde, boğça derûnunda tire işlemeli tülbend perde, köhne yeşil çuka perde, mavi pencere perdesi, boyalı tahta korniş, ipek perde bağı, köhne turuncu çuka perde, yıldızlı tahta korniş. Ayrıca köhne güğez çuka zar ismi geçmektedir ki bu eşya da perde olarak kullanılmış olmalıdır.

Sandalye: Osmanlı gündelik yaşamına giren batılı eşyalardan biri sandalyedir. Muhallefâta yıldızlı eski sandalye, hasır sandalye, üzeri mor yeşil kumaş kaplı maden sandalye bulunması, Kadınefendi'nin batı tarzı sandalyeleri tercih edip kullandığını ortaya koymaktadır.

Sandık: Muhallefâta, tahta sandık, sandık, teneke ve sepet sandık, tehî (boş) servi sandık, tehî teneke sandık, tehî servi sandık, köhne tahta sandık, tehî tahta sandık, kadife kaplı tahta sandık gibi farklı türler kaydedilmiştir. Bu sandıkların giysi, çamaşır, kumaş, takı vs. değerli eşyaları saklamak için kullanıldığı söylenebilir.

Sehpa: Tahta sigara sehpa, köhne sehpa, siyah mermerli sehpa, köhne ceviz orta sehpa, üzeri mermerli maden sehpa, maden sehpa, mercan sehpa, maden kaplama ta'âm sehpa, sagîr sigara sehpa bulunmaktadır ki bunlar

²⁵ Muhaleffata bulunan eşyalar, aynı zamanda Nurtâb Kadınefendi'nin kasır ve sahilhanelerinde bulunan eşyalarıdır.

muhtemelen kahve, sigara, çeşitli yiyecek ve içeceklerin yenilip içilmesinde ve ikramında kullanılmıştır.

Şemsiye: Günümüzde kullanılmayan ama muhallefâtta pencere şemsiyesi olarak geçen bu eşya, muhtemelen odaları güneşten korumak üzere bir sırk yardımıyla pencereye dayandırılıp böylece güneş ışınları engellenmeye çalışılmıştır. Hümâyûn pencere şemsiyesi, sarı sırkılı pencere şemsiyesi, beyaz sırkılı pencere şemsiyesi, köhne keten pencere şemsiyesi, köhne beyaz sırkılı pencere şemsiyesi, köhne canfes şemsiye, canfes şemsiye gibi, muhallefâtta bulunan şemsiyelerin türüne ve çokluğuna bakacak olursak her oda için bir pencere şemsiyesi bulunduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca Kadınefendi'nin o dönemde aksesuar olarak kullanılan şemsiyeye de sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Paravan: Muhallefâtta köhne kâğıt kaplı paravan ve sadece paravan olarak geçen paravan, sözlükte kapının içine veya dışına yerleştirilen katlanabilir tahta perde²⁶ olarak geçmektedir. Bu eşyanın, sıcak aylarda kapıyı kapatmak yerine sineklerden korunmak amacıyla perde amaçlı kullanılmış olabileceği ya da iki oda arasında geçişin kolay yapılması için kullanıldığı tahmin edilebilir.

Taka tuka: Muhallefâtta pirinc taktuka olarak geçen bu eşya günümüzdeki kül tablasının işlevini görmektedir.²⁷ Yine bu eşya da Kadınefendi'nin veya eve gelen misafirlerinin sigara kullandığının kanıtı olabilir.

Vazo: Muhallefâtta bulunan vazolar, odaların çeşitli yerlerinde dekoratif malzeme olarak kullanılmış olmalıdır.

Seccâde: Köhne yazma seccâde, seccâde ma'a minder, yün ipek işlemeli seccâde, sarı sırma işlemeli Arakıyye seccâde, hasır saf seccâdesi, köhne yeşil Lâhurâkî üzerine kılabledan işlemeli seccâde, sırma yün ipek işlemeli Arakıyye seccâde, ipek işlemeli Arakıyye seccâde, köhne kalemkâri seccâde, sırma ve yün işlemeli Arakıyye seccâde, köhne yazma seccâde, köhne atlas seccâde, yazma seccâde olmak üzere muhallefâtta çok sayıda çeşidi bulunmaktadır bu ise Kadınefendi'nin misafirlerinin çok olduğunu aynı zamanda saf seccâdesinin bulunması ise cemaat halinde namaz kıldıklarını göstermektedir. Aynı

²⁶ İsmail Parlatır, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ankara 2006, 1338.

²⁷ Vaktiyle çubukları silmek için odanın ortasına koydukları tahtadan veya madenden geniş ve ortası tokmaklı tabla (Şemseddin Sâmî, *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul 2007, 865).

zamanda Osmanlı döneminde çeşitli motiflerle süslenen seccâdelerin²⁸ yaygın şekilde dekorasyon olarak da kullanıldığı bilinmektedir.

Tesbîh: Muhallefâtta yer alan altın kancalı ucu incili mercan sübha, âdi sübha, kelime-i tevhid mühr-i süleyman taşından sübha olarak geçen tesbîhler ise kendisinin ve gelen misafirlerin namaz kıldığını gösterebilir. Ayrıca değerli bir tesbîh olan mercan tesbîhin hediye olarak gelmiş olabileceği ve saklandığı söylenebilir.

Rahle: Muhallefâtta tahta rahlenin bulunması Kadınefendi'nin evinde Kur'an-ı Kerim ve kitap okuduğunun/okunduğunun göstergesi sayılabilir.

Tuğra: Muhallefâtta iki adet yaldızlı çarçubeli (çerçeveli) tuğra-i garrâ olarak geçen eşya, muhtemelen II. Abdülhamid tuğrasını taşıyan, otuz sembol içeren Osmanlı devlet armasıdır. Bu tuğraların saray mensupları tarafından mı hediye edildiği yoksa satın mı alındığı belirsizdir.

Kutu: Muhallefâtta köşeli kapaklı yeşim kutu olarak geçen bu kutuyu Kadınefendi muhtemelen takılarını koymak için kullanıyordu.

Anber kutusu: Anber/amber güzel koku demektir, ancak aynı zamanda eczacılıkta da kullanılmakta ve göğüs darlığına şifa vermektedir.²⁹ Muhallefâtta yeşimden yapılmış kapaklı anber kutusu olarak kaydedilen bu kutunun içinde anber olduğunu düşünürsek, Kadınefendi bu anberi koku amaçlı veyahut şifa maksadıyla kullanmış olmalıdır. Eğer şifa amaçlı kullanmışsa nefes darlığının bulunduğu düşünülebilir.

Elbîse anbarı: Muhallefâtta yer alan elbîse anbarı, elbîseleri koymak için kullanılıyordu.

Dürbün: Nurtâb Kadınefendi'nin birden fazla mavi mineli yaldızlı üç bakımlı dürbün, âdi çifte dürbün, fildişi çift dürbün, üç bakımlı sagîr dürbün, arûsek çifte dürbün bulunmaktaydı. Bu dürbünlerin arasında ilginç bir şekilde tiyatro dürbünü de bulunmaktadır ki o dönemin tiyatrolarını düşünürsek tiyatro salonunun teras katında oturanların genelde dürbün kullanarak oyunları izlediklerini, Kadınefendi'nin de bu amaçla dürbün kullanmış olabileceğini söyleyebiliriz. Diğer dürbünlerin ise genel amaçlı ve manzara seyretmek için kullanıldığı düşünülebilir.

²⁸ Ayrıntılı bilgi için bk. Nebi Bozkurt, "Seccade", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*, XXXVI, İstanbul 2009, 269-271.

²⁹ Kubbealtı lugatı, <http://lugatim.com>.

2. Sa'atler

Oturma sa'at: Osmanlı saraylarında 16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar Türk, Alman, Avusturya, İngiliz, Fransız ve İsviçre yapımı olmak üzere pek çok sa'at türü kullanılmıştır.³⁰ İşte, bunlardan biri de oturma sa'at (masa sa'ati) olup farklı çeşitleri mevcuttur. Muhallefâta bulunan oturma sa'atler şunlardır: Yeşil boyalı, tahta mahfazalı eski bir sa'at ve siyah boyalı Pariskâri âdi oturma sa'at. Bu sa'atler, muhtemelen salon kısmında konsolun üzerinde kullanılmaktaydı.

Koyun sa'ati: Köstekli gümüş koyun sa'ati bulunmaktadır ki bu sa'ati kuşakta ya da boynunda taşımış olmalıdır. Bu sa'atlerin zamanı takip etmenin yanı sıra süslenme amaçlı kullanıldığı da bilinmektedir.³¹

Vazolu sa'at: Muhallefâta "yaldızlı sa'at ma'a porselen vazo" şeklinde kaydedilen bir sa'at çeşidi bulunmaktadır. Bu sa'ate sa'atli vazo da denilebilir; oturma odasında ve salonda kullanılmış olmalıdır.

Rehâvîli sa'at: Rehâvî bir çeşit küçük çalgıdır. Rehavili sa'at ise her sa'at başı çalan çalgılı sa'atlerdir³². Bu sa'atlerin müzikli olduğunu söyleyebiliriz. Muhallefâta, yaldızlı ve pirinc donanmalı Pariskâri rehâvîli sa'at, üzeri boyalı rehâvîli sa'at bulunmaktadır. Bu sa'atler de yine oturma odasında/salonda kullanılmış olmalıdır.

Çalar sa'at: Muhallefâta küçük boyutta kuburlu çalar sa'at ve tahta kuburlu çalar sa'at yer almaktadır. Çalar sa'atler her sa'at başı ya da istenilen vakitte kurularak çalıyordu. Kadınefendi'nin bunları istediği vakte kurarak (örneğin ezan vakti gibi) kullandığı söylenebilir.

3. Aydınlatma

Fener-Fânûs-Avîze-Şamdân: Bunların tümü Osmanlı döneminde aydınlatmada kullanılan eşyalardandır. Muhallefâta, mumlu fânûs, billur üç mumlu şamdân, avîzeli tek mumlu billur şamdân, teneke cam fener, tel fener fânûs, yedişer mumlu billur şamdân, fânûslu billur şamdân, fânûslu fakfon şamdân, billur fânûslu avîze, penbe salon gaz lambası, fakfon şamdân, billur asma'a fânûs, tek mumlu şamdân, billur avîzeli şamdân, billur asma'a fânûs, köhne beş mumlu şamdân, taşdan mamul şamdân, billur fânûs, billur asma

³⁰<http://www.antikalar.com/topkapi-sarayi-muzesinden-carillon-can-sesli-saatler/>

³¹ Gülser Oğuz, "Bir Sultanın Giyiminden Kesitler: Fatma Sultan", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, İlkbahar 2018, 5(14), 257.

³² Abdülaziz Bey, *a.g.e*, 208.

kandil, şamdân tablası, sagîr pirinc el tenviri gibi aydınlatma araçları geçmektedir. Bunlardan avîze, büyük bir salonun ve misafirlerini kabul ettiği geniş bir mekânın bulunduğunu göstermektedir. Bu kayıtlar, Kadınefendi'nin yaşadığı mekânın büyüklüğünü ve o dönemde kullanılan aydınlatma eşyalarının çeşitliliğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

4. Örtü ve Yatak Takımları

Boğça: Muhallefâta, sagîr boğça, Bursakâri tomar boğça, kumaş boğça, ipekli tomar elbîse boğçası olarak geçen bu boğçaları, elbîse koymak veya bir eşya sarmak için kullandığı düşünülebilir.

Cibinlik: Sinek, böcek gibi rahatsızlık veren hayvanların girmesini engellemek amacıyla yatağın üzerine örtülmüş olmalıdır. Muhallefâta kollu cibinlik, yeşil bürümcek köhne cibinlik, tül cibinlik türleri yer almaktadır.

Çarşaf: Kadınların örtünmek amacıyla kullandıkları giysinin yanı sıra yatakları örtmek için kullanılan örtüye de çarşaf denilir. Filiz Çağman giysi olarak kullanılan çarşafın başlangıç tarihini 1872'den sonrası için vermektedir.³³ Bu durumda Kadınefendi'nin son yıllarında çarşaf giyip giymediği kesin değildir. Muhallefâta penbe zar çarşab, çözme köhne yatak çarşabı, çözme çarşab, yatak çarşab gibi bizzat yatak çarşafı olarak kaydedildiğinden, bunların yatak örtüsü olarak kullanıldığı aşikârdır.

Havlu: Muhallefât kaydında, uçları kılbdan işlemeli abdest havlusu, sırma işlemeli abdest havlusu, Bursakâri hamam havlusu, sarı resim tel işlemeli abdest havlusu, uçları tire işlemeli havlu geçmektedir ki abdest ve hamam için ayrı havluların kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Karyola: Muhallefâta demir karyola ve maden yataklık geçmektedir, bu durumda Kadınefendi'nin karyolada yatmış olması kuvvetle muhtemeldir.

Makrama: Sözlükte nakışlı başörtüsü, el bezi, yatak örtüsü³⁴ gibi farklı anlamlarda kullanılan bu eşya muhallefâta şerbet makraması, dülbend şerbet makraması, sarı resim tel işlemeli şerbet makraması olarak geçmektedir ki bu da şerbet konulan eşyanın üzerine örtülen örtü olduğunu göstermektedir.

Minder: Basma yüzlü minder, sagîr gezdirme minder, pamuk dolu ve basma yüzlü minder, penbe memlü gezdirme minder, kadife minder, köhne kadife erkân minderi, köhne kadife minder, penbe memlü erkân minderi,

³³ Filiz Çağman, "Katalog", *Çağlarboyu Anadolu'da Kadın*, İstanbul 1993, 256.

³⁴ İsmail Parlatır, *a.g.e.*, 1004.

köhne tomar yüzlü penbe memlü gezdirmе minder, köhne gezdirmе minder gibi pek çok minder türü geçmektedir. Bu minderler daha çok basma ve kadife kumaştan olmak üzere erkân minderi, gezdirmе minderi gibi işlevlerine göre ayrılmıştır. Bunlardan sedir minderinin uç kısımlarına konulan tek kişilik küçük, dört köşe mindere erkân minderi denilirdi.³⁵ Gezdirmе minderleri ise Kadınefendi'nin geziye çıktığı zamanlar (örneğin mesire yerlerine) oturmak için yanına aldığı küçük minderler olsa gerektir.

Peçete: Keten peçete olarak geçen bu eşyanın günümüzdeki kâğıt peçeteden farklı olduğu kesindir. Ancak, aynı işlevde mi kullanıldığı bilinmemekle beraber muhtemelen yemek esnasında kullanılıyordu.

Peşkîr: Yemek esnasında dizlerin üzerine örtülen havluya benzer eşyadır. Kadınefendi'nin eşyaları arasında sofrа peşkîri, kenarı tire işlemeli peşkîr olarak geçmektedir.

Pûşîde: Pûşîdelere baktığımızda tire karyola pûşîdesi, yeni yatak pûşîdesi, köhne Lâhurî atlas üzerine sarı pul işlemeli kahve pûşîdesi, keten penbe ve sofrа pûşîdesi, kahve pûşîdesi, köhne tire siyah sehpa pûşîdesi, tire sehpa safir pûşîde, tire yatak pûşîdesi gibi türlerin; karyola, yatak, kahve, sofrа, sehpa gibi eşyaların üzerlerinin örtülmesi için kullanılan örtüler olduğu görülmektedir. Ayrıca, bir de esb pûşîdesi geçmektedir ki bu da Kadınefendi'nin at veya atlara sahip olduğu bilgisini teyit etmektedir.

Şilte: Yatak şiltesi, keten yüzlü penbe memlü şilte, penbe memlü şilte, basma yüzlü penbe memlü hakir şilte, penbe memlü yeni şilte, penbe memlü basma şilte, penbe memlü kumaş yüzlü yatak şiltesi, penbe memlü yatak şiltesi, penbe memlü basma yüzlü yatak şiltesi olarak kaydedilen şiltelerin daha çok yatak örtüsü olarak kullanıldığını, diğer şiltelerin ise yere sermek vs. amacıyla kullanılmış olabileceği söylenebilir.

Yastık: Tülbend yüz yasdığı, beyaz kalemkâri yorgan, yüz yasdığı, yazma yüz yasdığı, penbe memlü yazma yüz yasdığı, penbe memlü tire yüzlü kanepе yasdığı, kadife yastık, Penbe memlü yasdık, köhne yazma yüz yasdığı, yüz­süz penbe memlü sagîr yüz yasdığı, penbe memlü köhne yazma yüz yasdığı, penbe memlü köhne duvar yasdığı gibi pek çok yastık türü kaydedilmiştir. Fazla tür ve sayıda yastığın bulunması ise hanedeki kişilerin sayısı ve hanenin oda sayıları hakkında fikir verebilir. Yüz yasdığı olarak kaydedileni, muhtemelen uyumuş oldukları baş yasdığı veya sedirlerin üzerine konu-

³⁵ Abdülaziz Bey, *a.g.e.*, 198.

lan küçük boy yastıklar olup, duvar yastığı ise yerde veya divanda oturanların sırtlarını dayamak için kullandıkları yastıktır. Bir de kanepa yastığı geçmektedir ki bu da bize kanepa kullanıldığını göstermektedir.

Yorgan: İşlemeli yorgan, ipekli kumaş yorgan, ipek işlemeli yorgan, köhne yazma yorgan gibi birden fazla yorgan ve türünün bulunması, gene hane içindeki bireylerin sayısı ve misafirleri hakkında bir fikir verebilir.

5. Müzik Eşyaları

Keman-lavta-tahta kemençe: Muhallefâta yer alan bu müzik aletlerini Nurtâb Kadınefendi'nin kendisinin mi, yoksa kalfalarının mı kullandığı bilinmemektedir. Ancak bu kayıtlardan, Kadınefendi'nin müziğe ilgi ve merakının olduğu aşikârdır.

6. Kitap ve Yazı Malzemeleri

Kur'an-ı Kerim: On bir satırlı Teberdar Hafız Mehmed Emin hattıyla kebîr kıt'a Kelâm-ı Kadîm, merhum Şeyh Hamdullah hattıyla on bir satırlı kebîr kıt'a Kuran-ı Kerim olarak geçen kayıtlardan; Nurtâb Kadınefendi'nin sahip olduğu Kur'an-ı Kerim'lerin el yazması olduğu, ünlü hattatlar Teberdar Hafız Mehmed Emin ve Şeyh Hamdullah tarafından on bir satırlı olarak yazıldığı anlaşılmaktadır.

Duâ Kitabı: Muhallefât kaydında, "Kenzü'l-arş Duâ-nâmesi" olarak geçen yazma Duâ kitabı bulunmaktadır.³⁶ Muhallefâta ayrıca Hocazade hat-

³⁶ Bu dua hakkında Diyanet İşleri Başkanlığı'nca şu ifadeler yer verilmiştir: "Kenzü'l-arş' ismiyle bazı kitaplarda yer alan bu dua, birçok âyet ve hadisten devşirilerek edebi bir metne dönüştürülmüş ve Cebrail'in kanadına yazılı isminin hatırı için gibi sahih kaynaklarda karşılığı ve yeri olmayan ifadelerle süslenmiştir. Bu duayı okuyan kimsenin, kıyamet gününde yüzünün ayın on dördü gibi parlayacağına; hasta ise iyileşeceğine; cinden ve şeytanın şerrinden, sancı ve hastalıklardan emin olacağına ve kayıp ise ailesine sağ salim kavuşacağına inanılmaktadır. Ancak okunan bu dua metnini, arzu edilen söz konusu hususları temin eden özel bir dua olarak nitelenmek doğru değildir. Zira sahih kaynaklarda böyle bir bilgi yer almamaktadır. Öte yandan genel olarak dua, arzu edilene ulaşmanın aracı ise de, 'Kim ömründe bir kere bu duayı okursa istediğini elde eder' şeklinde özelleştirilen bir dua metni ve böyle bir anlayış İslamî açıdan kabul edilebilir bir yaklaşım değildir. Bununla birlikte dua olarak okunmasında sakınca yoktur"

(<https://kurul.diyamet.gov.tr/Cevap-Ara/765/kenzu-l-ars-isminde-me-sur-bir-dua-var-midir->)

tıyla en'am-ı şerif yer almaktadır. Hattatlar tarafından Kur'an-ı Kerim'de bulunan En'am, Yasin ve Mülk sureleri kaleme alınıp tezhipleniyor ve mecmua şeklinde hazırlanıyordu. Bu Osmanlı Devleti'nde bir gelenek halini almıştı.³⁷

Kitaplar: Muhallefâtta Kütüb-i Mütenevvî olarak kaydedilen ve isimleri verilmeyen bu kitaplar, değişik konuları ihtiva eden eserler olmalıdır.

Yazı hokkası: Abdülaziz Bey eserinde, yazı takımlarının en iyisine sahip olmanın zenginlik göstergesi olduğunu, yazı takımlarının en değerli olanlarının ise eski maden gülâbdânlardan yapıldığını ifade etmektedir.³⁸ Nurtâb Kadınefendi'nin muhallefâtında, eski maden yazı hokkası ve gülâbdân olarak kaydedilmiştir. Burada geçen gülâbdânın kırık olduğunu ve yazı hokkasına çevrilmek amacıyla yazı hokkası ile beraber kaydedilmiş olabileceğini söylemek mümkündür.

Makas ve kalemtraş: Muhallefâtta mikrâs ve kalemtraş olarak kaydedilen bu eşyalar, yazı takımındaki birer parça olarak kalem açmak, kâğıt kesmek vs. amaçlarla kullanılmış olmalıdır.

Buraya kadar isimleri ve özellikleri verilen çeşitli türdeki eşyaların adetleri ve toplam değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Eşya Adı	Adet	Değer (Kuruş)
Anbar	10	341
Ankara kebesi	1	200
Avize	2	200
Ayna	19	3596
Boğça	12	464
Buhûrdân ve gülâbdân	6	971
Ceviz çiftthane	1	40
Cibinlik	4	232
Çarşaf	37	1051
Çekmece	2	127
Çiçeklik	10	171
Çocuk arabası	1	135
Çubuk	24	176
Dolap	12	1135
Duâ Kitabı	1	13
Dürbün	5	561
Elbîse anbarı	2	108
Fânûs	4	109
Fener	7	181
Gaz lambası	2	160
Geyik boynuzu	3	31
Hırdavat	8	317
İskemle	9	852

³⁷ Bk. Emin Işık, "En'am Sûresi", *DİA*, XI, İstanbul 1995, 169-170.

³⁸ Abdülaziz Bey, *a.g.e.*, 201.

Iskemle ve rahle	3	21
Kafes	17	186
Kalıçe	2	1420
Kandil	2	19
Kapı perdesi	1	80
Karyola	8	200
Kelâm-ı Kadîm	1	870
Keman ve Lavta	2	255
Kemençe	2	90
Konsol	11	1325
Korniş	100	435
Kornişli perde	14	205
Kurs	1	91
Kutu	2	-
künca?	1	35
Kütüb-i Mütenevvî	5	71
Makas ve Kalemtraş	3	180
Mangal	4	877
Mangal tabesi	1	155
Merdiven	2	25
Minder	18	616
Minder ve yastık	38	1881
Minder, şilte ve yastık	14	1710
Nalın ve hırdavat	8	22
Paravan	12	108
Paravan ve fener	27	155
Pencere şemsiyesi	174	1478
Perde	105	3472
Perde bağı	25	15
Peşkir	5	24
Pûşide	16	386
Sa'at	9	2684
sahpahane?	1	1500
Sandalye	6	60
Sandık	9	242
Sandık ve cendere	2	11
Seccâde	23	1870
Seccâde yüzü	1	80
Sehpa	16	632
Sehpa pûşidesi	11	88
Şamdân	23	1889
Şamdân tablası	1	21
Şemsiye	4	99
Şilte	2	115
Şilte	7	711
Şilte ve yastık	14	772
Taka tuka	2	20
Teneke ve sandık	3	12
Tennûr	1	12
Tesbîh	5	410
Tuğra-i garrâ	4	340
Tulumba	1	72
Yastık	46	560
Yatak bağı	5	115
Yatak pûşidesi	7	281

Yatak şiltesi	4	775
Yataklık	1	155
Yazı hokkası	3	275
Yelpâze	1	185
Yorgan ve yastık	20	738
Yorgan, dülbent, yastık	5	141
Zar	2	312

Tablo I

Giyim - Kuşam

1. Giysiler

Ferâce: Kadınların sokakta yaşmakla beraber giydikleri üst esvabıdır.³⁹ Muhallefâtta siyah atlas ferâce olarak geçen bu giysiyi Nurtâb Kadınefendi dışarı çıktığı zaman kullanmış olmalıdır. Terekesinde bulunan yaşmak iğneleri de ferâcenin yaşmakla kullanıldığını göstermektedir.

İhram: Muhallefâtta köhne güğez ihram, sade ihram, güğez ihram olmak üzere üç adet ihram bulunmaktadır. İhram denince akla kadınların giymiş olduğu ferâceye benzer uzun giysi gelmekle birlikte Osmanlılar'da ihram; yere, mindere veya sedir üzerine serilen bir tür yaygı olarak da kullanılmaktadır.⁴⁰ İhramı giysi olarak düşünürsek Nurtâb Kadınefendi'nin hacca gittiğini veya ferâce gibi kullandığını söyleyebiliriz. İhramın birden fazla oluşu ise her iki türün de bulunduğunu düşündürmektedir.

Kürk: Türklerin vazgeçilmez giysilerinden biri de kürktü. Osmanlılarda koyun, kuzu, kedi, sincap kürklerini esnaf, köylü, asker; tilki ve tavşan kürkünü orta halli aileler; ermin, zerdeva, samur, beyaz tilki, sincap kürklerini ise zengin ve ileri gelen kişiler giymekteydi. II. Abdülhamid döneminde kadınlar genelde samur, vaşak ve zerdevce kürklerini kullanmışlardır.⁴¹ Nitekim, II. Abdülhamit dönemini gören Nurtâb Kadınefendi'nin muhallefâtında da samur ve vaşaktan yapılan kürkler bulunmaktadır. Diğer yandan, Osmanlılar kürkü kaftanla beraber kullanmışlar ve çeşitli kumaşlarla kaplamışlardır. Bu bağlamda, muhallefâtta kürkler şöyledir: Köhne mai atlas kaplı elma kürk, köhne mavi kürk, mor kadife kaplı ferâce kürk, köhne mai servi kürk. Bunlar, süslü görünmek ve ısınmak amacıyla beden kürkü olarak Kadınefendi tarafından giyilmiş olmalıdır. Terekede ayrıca köhne vaşak diz kürküne

³⁹ Reşat Ekrem Koçu, *Türk Giyim Kuşam ve Süslenme Sözlüğü*, İstanbul 1969, 108.

⁴⁰ Bk. Abdülaziz Bey, *a.g.e.*, 164.

⁴¹ Fatma Ayhan, "Türklerin Giyim Kuşamında Kürk", 38. ICANAS Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi 10-15 Eylül, Ankara 2007, 193-194.

yer verilmiştir ki bunu da yine ısınmak için dizlerine örtmek suretiyle kullanmış olmalıdır.

Siyah hırka: Muhallefâta bir adet örme siyah hırka bulunmaktadır ki bu hırkayı kendisinin ördüğü ya da satın aldığı söylenebilir.

Şal: Farsçadan dilimize geçen şal, her çeşit yünlü kumaşlardan, ipekli-lerden veya yün örgülerden yapılı; esvablık, omuz ve boyun için atkılık, kuşaklık ve sarıklık olarak kullanılırdı.⁴² Muhallefâta, köhne pullu şal parçası, köhne Lâhurî şal parçası, şal parçası, Lâhurî şal parçası, köhne tos (boyun) şalı, beyaz zemin köhne parça şal, rıza-i şal ve turuncu car şal, beyaz zemin Lâhurâkî şal, köhne car şal gibi türler bulunmaktadır. Kadınefendi, bu şalları kürkle birlikte veyahut farklı şekillerde aksesuar olarak kullanmış olmalıdır.

Yemenî: Basma suretiyle çiçekli motiflerle süslenmiş Yemenîlere yazma Yemenî denirdi.⁴³ Muhallefâta da yazma Yemenî olarak geçmektedir ki bu, el ile işlenmiş, muhtemelen başa bağladığı dülbenttir.

2. K u m a ş Ç e ş i t l e r i

Aşağıda isimleri ve tanımları verilen farklı kumaş türleri, muhtelif miktarlarda olmak üzere Nurtâb Kadınefendi'nin muhallefâtında yer almıştır:

Arakıyye: Yün veya tiftikten dögülerek yapılmış ince keçe kumaş.⁴⁴

Atlas: İpekten dokunmuş, parlak bir kumaş.⁴⁵

Basma: Çiçekli, türlü renk ve desenli kumaş.⁴⁶

Canfes: Eski ipekli kumaşlardan biri.⁴⁷

Çözme: Çözgülü olarak ipekten veya pamuktan yapılmış sopalı bir nevi Türk dokuması.⁴⁸

Çuka: Yünden sıkı olarak dokunmuş dayanıklı bir kumaş.⁴⁹

Çuz: Yıldızlı, kırmızı renkli bir Çin kumaşı.⁵⁰

⁴² Reşat Ekrem Koçu, *a.g.e.*, 213.

⁴³ Reşat Ekrem Koçu, *a.g.e.*, 246.

⁴⁴ Mine Esiner Özen, "Türkçe'de Kumaş Adları", *İ.Ü.E.F. Tarih Dergisi*, sayı 33, İstanbul 1982, 310.

⁴⁵ Mine Esiner Özen, *a.g.m.*, 302.

⁴⁶ Mine Esiner Özen, *a.g.m.*, 303.

⁴⁷ Mine Esiner Özen, *a.g.m.*, 306.

⁴⁸ Mine Esiner Özen, *a.g.m.*, 309.

⁴⁹ Mine Esiner Özen, *a.g.m.*, 309.

⁵⁰ Mine Esiner Özen, *a.g.m.*, 310.

Hümâyûn: Çirişli bir nevi hassa denilen bezin, yumuşak ve âlâ cinsi.⁵¹

İpek: İpek ipliğiyle dokunmuş kumaş.⁵²

Kadife: İpek, pamuk veya yünden, yüzü tüylü, yumuşak ve parlak kumaş.⁵³

Lâhurâkî: İnce yünlü Lahur kumaşı. Ekseri kırmızı renkli olur, kadın elbîseleri yapılırdı.⁵⁴

Lâhurî: Hindistan'ın Lahur şehrinde dokunan bir çeşit şal kumaşı.⁵⁵

Sandal: İpekli-pamuklu eski bir kumaşın adı.⁵⁶

Şalâki: Şal taklidi kumaşlara verilen isim.⁵⁷

Tül: İnce delikli, pamuk veya ipek dokuma.⁵⁸

Muhallefâta bu kadar tür ve miktarda kumaş cinsinin bulunması vefat eden şahsın maddi gücünü, o dönemde hangi kumaş çeşitlerinin kullanıldığını ve özellikle de saray mensuplarının hangi kumaşlara rağbet ettiğini göstermesi bakımından dikkate şâyândır.

3. Takı - Aksesuarlar

Çanta: Muhallefâta beyaz sırmalı meşin çanta ve beyaz sırmalı kadife çanta bulunmaktadır. Kadınefendi, meşinden ve kadifeden yapılmış olan bu çantaları muhtemelen dışarıda geziye, misafirliğe vb. yerlere gittiğinde kullanılmaktaydı.

Gözlük: Muhallefâta demiri yaldızlı gözlük geçmektedir ki bu Nurtâb Kadınefendi'nin gözlerinin bozuk olduğunu göstermektedir. Genelde insanların gözlerinin kırk yaşından sonra yakını eskisi gibi göremediği kabul edilirse Kadınefendi'nin de yakını görme (hipermetrop) probleminin bulunduğu ve bu yüzden gözlük kullanmış olabileceği kuvvetle muhtemeldir.

İğne: Muhallefâta pırlanta ve roza (penbe) elmas yaşmak iğnesi, sagîr roza elmas iğne, tepesi zümrüd yaşmak iğnesi, inci ve elmas tepeli yaşmak

⁵¹ Mine Esiner Özen, a.g.m, 317.

⁵² Mine Esiner Özen, a.g.m, 318.

⁵³ Mine Esiner Özen, a.g.m, 319.

⁵⁴ Mine Esiner Özen, a.g.m, 324.

⁵⁵ Mine Esiner Özen, a.g.m, 325.

⁵⁶ Mine Esiner Özen, a.g.m, 331.

⁵⁷ Mine Esiner Özen, a.g.m, 334.

⁵⁸ Mine Esiner Özen, a.g.m, 338.

iğnesi, pırlanta sagîr yaşmak iğnesi, roza elmas pat iğne, pırlanta ile müzeyyen ok ve yay resminde baş iğnesi, roza elmas kabakçiçeği iğne, pırlanta ile müzeyyen iğne, pırlanta tepeli sagîr baş iğne, pırlanta tepeli sagîr yaşmak iğnesi gibi çeşitlerin bulunması, çok sayıda yaşmaklarının bulunduğunu da göstermektedir. Bunlar inci, elmas, pırlantadan yapılmış iğneler olup tereke sahibinin maddi durumunu da göstermektedir.

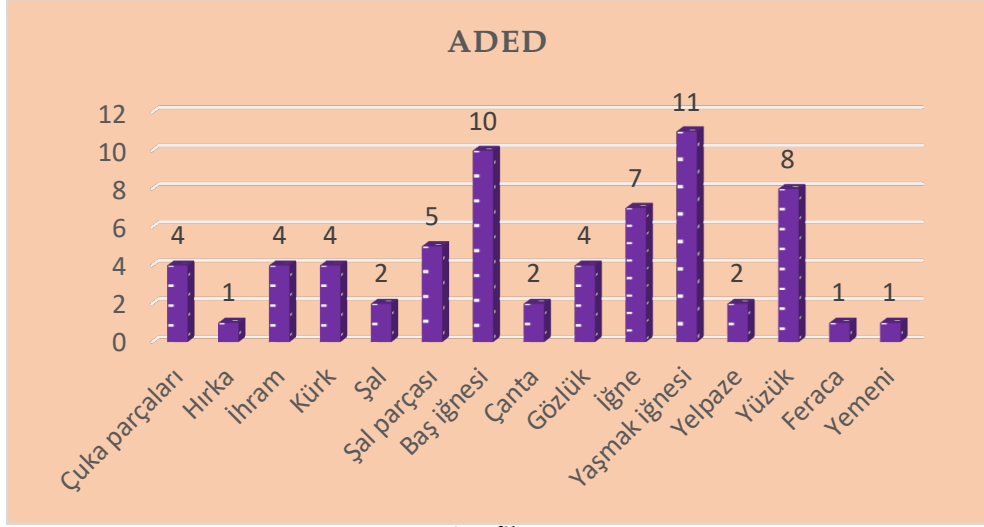
Yelpâze: Osmanlı döneminde yaşayan kadınlar için vazgeçilmez aksesuarlardan biri de yelpâzedir. Bilhassa saraya mensup ve varlıklı ailelerden gelen kadınlar yelpâze kullanırlardı. Nitekim Nurtâb Kadınefendi'nin muhallefâtında da elmas taşlı yelpâze, yelpâze, devetüyü yelpâze, tavus tüyü yelpâze, Felemenk taşlı fildişi yelpâze, fildişi saplı siyah boyalı yelpâze gibi çok farklı türleri bulunmaktadır.

Yüzük: Muhallefâtta yer alan roza elmas yüzük, yüzlü yakut yüzük, altın halkalı firûze yüzük, Kadınefendi'nin önemli ve değerli mücevherleri arasında zikredilebilir.

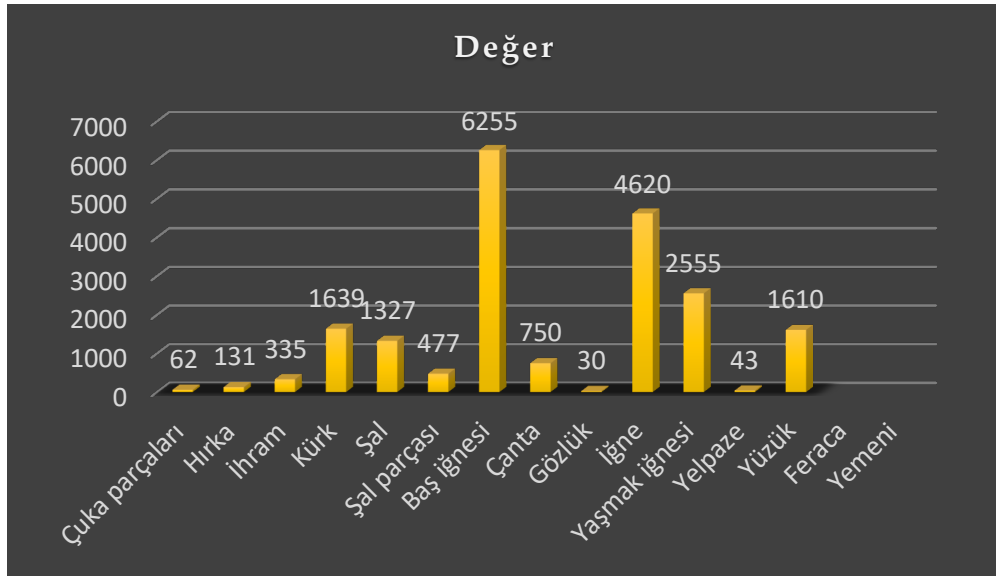
Nurtâb Kadınefendi'ye ait giyim-kuşam eşyalarının adet ve değerleri ile bunların kendi aralarındaki mukayeseleri içeren tablo ve grafikler aşağıda verilmiştir:

Giyim-Kuşam	Adet	Değer (Kuruş)
Çuka parçaları	4	62
Hırka	1	131
İhram	4	335
Kürk	4	1639
Şal	2	1327
Şal parçası	5	477
Ferâce	1	-
Yemenî	1	-
Baş iğnesi	10	6255
Çanta	2	750
Gözlük	4	30
İğne	7	4620
Yaşmak iğnesi	11	2555
Yelpâze	2	43
Yüzük	8	1610

Tablo II



Grafik I



Grafik II

Beslenme / Mutfak Eşyaları

1. Mutfak Eşyaları

Anbar: Tahtadan yapılan sandıktır. Anbara erzak, eşya, giysi vs. şeyler konularak muhafaza ediliyordu. Muhallefâta, köhne tahta anbar, köhne bo-

yalı tahta anbar, köhne anbar, teneke kaplı anbar, tahta tehî anbar bulunmaktadır. Bunların kaçının mutfakta kullanıldığını bilemiyoruz fakat içerisine erzak, tabak vs. malzeme konularak kullanılmış olduğu söylenebilir.

Bardak: Muhallefâta yer alan eski maden çay bardağı, kapaksız saksonya su bardağı, mavi billur bardak, sim su kupası gibi bardaklardan hareketle Kadınefendi'nin hanesinde daha çok cam bardak kullanıldığını ve çay içildiğini söylemek mümkündür.

Cendere: Kalın oklava demek olan cenderenin hamur işlerinde kullanılmış olması muhtemel gözükmemektedir.

Çatal, bıçak, kaşık: Muhallefâta yıldızlı sim arûsek saplı çatal, bıçak ve kaşık, sim çay kaşığı, sim kaşık ve çatal ve bıçak, sim kabzalı ve kapaklı sagîr bıçak, yıldızlı sim tuz kaşığı, sim kaşık kisesi, sepet derûnunda tahta kaşık, köhne tomar kaşık takımı, tatlı kaşığı, sedef ta'âm kaşığı, yüzlü kaşık takımı gibi çok sayıda çatal, kaşık, bıçak kaydedilmiştir. Görüldüğü üzere hanede daha çok gümüşten yapılmış çatal, kaşık, bıçak türleri kullanılmakta olup bunların çok sayıda olması, hane halkının ve misafirlerinin fazlalığını göstermektedir.

Ekmek selesi: Muhallefâta, yemeklerde ekmeklerin servis edildiği âdi porselen etmek selesi ve porselen etmek selesi geçmektedir.

Fincan: Muhallefâta camdan yapılmış zemzem-i şerif fincanı yer almaktadır ki bu da Kadınefendi'nin hacca veya umreye gitmiş olabileceğini ve misafirlerine de bu fincanlar içerisinde zemzem ikram ettiğini akla getirmektedir.

Güğüm: Nuhas (bakır) su güğümü, nuhas kebîr güğüm, nuhas güğüm, köhne nuhas şerbet güğümü gibi farklı türler mevcuttur. Su güğümünün mutfak ve banyo/hamam gibi alanlarda kullanıldığı, şerbet güğümünün ise mevlit vb. dini toplantılarda misafirlere şerbet dağıtmak amacıyla kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Havan: Muhallefâta pirinc havan, mermer havan, âdi ta'âm havanı bulunmaktadır. Birden fazla havanın bulunması bunların işlevlerinin farklı olduğunu düşündürmektedir; mesela, bazıları yiyecek dövmek için, bazıları ise ilaç hazırlamak amacıyla kullanılmış olabilir.

İbrik, leğen: Muhallefâta sagîr sim leğen ile ibrik, teneke leğen ile ibrik, yıldızlı nuhas leğen ile ibrik, eski maden ibrik, sagîr teneke leğen ile ibrik, sarı teneke leğen ile ibrik, yıldızlı nuhas sagîr leğen ile ibrik, nuhas ibrik, eski

maden sagîr çay ibriği, nuhas su ibriği, sarı teneke ibrik, çay ibriği, pilav leğeni vs. gibi çok sayıda ve türde ibrik/leğen kaydedilmiştir. Su ibriği, çay ibriği gibi daha çok bakırdan yapılmış ibrikler bulunmaktadır. Leğenler ise ibrikle birlikte kullanılan leğen ya da pilavın konulduğu leğen gibi, kullanılışlarına göre farklı eşyalar arasında yer almıştır.

Bakraç: Köhne nuhas bakraç, nuhas bakraç olarak kaydedilen bu bakır bakraçlar muhtemelen su ve süt ürünlerini koymak için kullanılmıştır.

İskemle: Sözlükte aralıksız sandalye, üzerine çiçek vazosu, sigara tablası gibi eşyaların konulduğu küçük masa⁵⁹ olarak geçen iskemle Osmanlı döneminde oturma amaçlı veya yemek sehpası olarak yaygın şekilde kullanılabilmekteydi. Muhallefâta penbe kadife üzerine sim meşin ta'âm iskemlesi, lacivert kadife üzerine sim meşin ta'âm iskemlesi, yıldızlı nuhas kaplı ta'âm iskemlesi, köhne tahta ta'âm iskemlesi, tahta iskemle, sedef ta'âm iskemlesi, tahta ta'âm iskemlesi gibi çeşitli ta'âm iskemleleri geçmektedir ki bu iskemleler, üzerine sini ve tepsi gibi eşyaları koymak için kullanılmış olmalıdır. Çünkü, adı ta'âm (yemek) iskemlesi olarak geçtiğine göre yiyecek dolu sini veya tepsi, iskemle üzerine konularak yemek yenilmekteydi. Muhallefâta bir de ceviz iskemle geçmektedir, bu türü muhtemelen oturmak için veya mum, yiyecek vs. koymak için kullanılmış olmalıdır. Kadınefendi'nin muhallefâtında iskemleyle birlikte sehpa'nın da bulunması dikkat çekicidir. Zira, Kadınefendi 19. Yüzyılın sonlarına doğru değil de aynı yüzyılın başlarında vefat etmiş olsaydı, muhallefâtında muhtemelen sehpa eşyasını bulamayabilirdik.

Kahve takımları: Bu eşya türünde olmak üzere; Sim kahve fincan zarfı, sim kaplı tahta kahve kutusu, sim kahve askısı ile ibrik, altın kahve fincan zarfı, Manastırkâri sim kahve fincan zarfı, mavi minalı (cam) altın kahve fincan zarfı, sim kahve tepsi, sim kahve fincanı zarfı, saksonya fincan, âdi kahve fincanı, toprak ve ceviz ve porselen ma'a zarf kahve ve fincanı, kahve fincanı, köhne fındık atlas üzerine sarı resim tel işlemeli kahve pûşîdesi, porselen kahve fincanı, âdi porselen çay fincanı, tahta kahve kutusu, yıldızlı kahve tepsisi ve tası, kahve tepsisi, yıldız nuhas kahve tepsisi, fakfon kahve tepsisi, fakfon ayaklı kahve tepsisi, yıldızlı kahve askısı ile ibrik yer almıştır. Muhallefâta çok sayıda kahve malzemesi bulunması, evde kahvenin sıkça içildi-

⁵⁹ *Türkçe Sözlük*, haz. Şükrü Halûk Akalın vd., 10. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005, s. 983.

ğini, ayrıca misafirlerine de ikram edildiğini göstermektedir. Buradan hareketle, söz konusu dönemde kahveye olan rağbetin devam ettiğini de söyleyebiliriz.

Kahvaltı tabağı: Sim kahvealtı tabağı olarak geçen bu gümüş tabak, sabahları kahvaltıda kullanılmış olmalıdır.

Karavan: Muhallefâta geçen karavan, yemek konulmak için kullanılan büyükçe kap (yemek karavanası) olmalıdır.

Kavanoz: Muhallefâta nuhas reçel kavanozu, reçel memlü âdi kavanoz, sepet derûnunda reçel kavanozu, beyaz çifte kollu saksonya kavanoz, toprak kavanoz, çifte kollu kavanoz, eski maden kavanoz, toprak kavanoz gibi pek çok kavanoz çeşidi bulunmaktadır ki bu da evde çeşitli yiyeceklerden yapılmış reçellerin bolca tüketildiğini göstermektedir.

Kazan: Nuhas kazan olarak kaydedilen bakır kazanın, yemek pişirmek veya su ısıtmak amacıyla kullanıldığını söyleyebiliriz.

Kevgir: Muhtemelen bazı yiyecek ve içecekleri süzmek için kullanılan bir eşya idi, muhallefâta nuhâs kevgir şeklinde geçmektedir.

Kuşhâne: Kuş etlerinin pişirildiği küçük tencere olarak geçen kuşhane⁶⁰ muhallefâta, nuhas sagîr ve kebîr kuşhane olarak yer almaktadır. Bu mutfak eşyasından, Kadınefendi'nin mutfağında kuş etinin de piştiğini ve yendiğini söylemek mümkündür.

Küp: Muhallefâta geçen pirinc musluklu Japonkâri kapaklı küp, Mal-takâri su küpü, su küpü, yıldızlı ve musluklu su küpü gibi mutfak eşyalarında, evin su ihtiyacını karşılamak için su depolanmaktaydı.

Mangal: Muhallefâta tabe pirinc mangalı, kebîr sac mangal olarak geçmektedir. Sarı mangal, Edirne mangalı, yüksek orta mangal, kısa bakır mangal gibi pek çok çeşitleri mevcuttur. Günümüzden farklı olarak eskiden evlerin ısıtılmasında da kullanılan mangallar en önemli eşyalar arasındaydı. Büyük konakların geniş ve tavanı yüksek odalarını ısıtmak amacıyla konan mangalın tavası çok ateş alması için büyük yapılmıştı, mangal tavalarına ateş konduktan sonra tavanın yanlarında bulunan dört halkaya zincirlerin çengeli geçirilir, üstteki halkaya sırık sokularak iki kişi tarafından mangalın bulunduğu odaya getirilirdi.⁶¹

⁶⁰ İsmail Parlatur, *a.g.e.*, 941; İlhan Ayverdi, "Kuşhâne", <http://lugatim.com/s/kuşhane>, (Erişim Tarihi: 1.12.2020).

⁶¹ Abdülaziz Bey, *a.g.e.*, 213.

Mikser: Muhallefâtta sim saplı mikseran ve pelesenk saplı mikseran şeklinde geçen bu eşya mutfakta yiyeceklerin karıştırılması için kullanılmış olmalıdır. Diğer yandan, Avrupa kökenli bir kelime olan mikser'in bu tarihlerde Osmanlı mutfağı için kullanılıyor olması dikkat çekicidir.

Nihâle: Nihâle çorba, çay gibi yiyecek ve içecekleri içinde bulunduran sıcak kapları, yemek sahanlarını koymak için kullanılırdı. Muhallefâtta frenk nihâlesi olarak geçmektedir ki bu ifade, eşyanın batı menşeli olduğunu göstermektedir.

Sefer tası: Muhallefâtta porselen üç gözlü sefer tası olarak verilmektedir ki bu sefer tasını, yola çıktığı veya mesire yerlerine gittiği zamanlarda kullanmış olmalıdır.

Semâver: Muhallefâtta kebîr semâver ve semâver olarak kaydedilen bu eşyanın bulunması da yine çayın tüketildiğini, büyük semâverin ise misafirler geldiği zaman kullanılmış olabileceğini göstermektedir.

Sürahi-şişe-desti: Muhallefâtta; tabla derûnunda billur sürahi ve şişe, billur sürahi, keten yüzlü penbe erkân şişesi, şurub memlü billur sürahi, şurub memlü siyah şişe, kâr-ı kadîm billur su şişesi, sürahi ve şişe, âdi sürahi, tehî hasırlı şişe, billur sürahi, âdi porselen su destisi olarak geçmektedir. Sürahi ve desti su koymak üzere kullanılmıştır. Ayrıca, şurub dolu şişeler de kaydedilmiştir ki, bu şurubun tedavi maksatlı bir ilaç mı, yoksa şerbet mi olduğunu bilemiyoruz.

Tas: Güğez meşin mahfuza derûnunda sim kapaklı yeşim tas, nuhas çorba tası, Mısır taşından mamul su tası, saksonya şurub tası gibi kapaklı ve kapaksız olmak üzere çeşitli madenlerden yapılmış taslar geçmektedir. Bunlar su, çorba ve şurub içmek için kullanılmıştır.

Sahan: Nuhas ta'âm sahanı, tepsi derûnunda porselen sagîr perhiz sahanı ile kapak, yaldızlı nuhas kapaklı perhiz sahanı, âdi porselen perhiz sahanı ile kapak, yaldızlı nuhas tepsi derûnunda yaldızlı nuhas kapaklı sahan, mavi zemin porselen ta'âm sahanı, saksonya kâse ve sahan, nuhas sahan ile kapak, kapaklı saksonya sahan, porselen ta'âm sahanı gibi daha çok ta'âm sahanı yani yiyeceklerin konulduğu kap ve perhiz sahanı olarak geçmektedir. Osmanlı yemeklerinde hafif, hazmı kolay olan yemeklere perhiz yemeği denirdi.⁶² Kayıtlarda yer alan perhiz sahanları, bunlarda perhiz yemeğinin pişirildiğini ve Nurtâb Kadınefendi'nin belki de birtakım sağlık sorunları nedeniyle sağlığına dikkat ettiğini göstermektedir.

⁶² <http://www.kuzubudu.com/turk-osmanli-mutfagi-yemekleri-sozlugu/>.

Kâse: Muhallefâtta, yaldızlı billur hoşab kâsesi, saksonya sekiz köşeli kapaklı kâse, kapaklı penbe porselen kâse, billur hoşab kâsesi, kapaklı ve tabak elmastraş hoşab kâsesi, porselen hoşab kâsesi, kapaklı şişeden şekerçi kâsesi, kapaklı ve tabak billur hoşab kâsesi, Japonkâri kapaklı kâse, saksonya kâse, billur hoşab kâsesi gibi saksonya, yaldızlı billur, elmastraş, porselen gibi farklı türlerde, kapaklı veya kapaksız kâseler bulunmaktadır. Bununla birlikte, genelde hoşab kâsesi olarak geçmektedir ki kâselerin çoğunun hoşab içilmesi için kullanıldığını göstermektedir.

Tava: Yumurta tabesi olarak geçen bu tava adından da anlaşılacağı üzere yumurta pişirmek için kullanılan bir mutfak eşyasıdır. Aynı zamanda, önemli bir yiyecek olarak yumurtanın tüketildiğini de ortaya koymaktadır.

Tencere: Kapaklı nuhas tencere olarak geçen mutfak eşyalarından biri de bakır tencedir. Bunun da yine yemek pişirmek için kullanıldığını söylenebilir.

Tabak: Muhallefât kayıtlarında en sık geçen eşyalardan biri de tabaktır. Bayrak resmi porselen salata tabağı, kapaklı porselen kâse tabak, porselen âdi tabak, âdi porselen kâse ve tabak, âdi tabak, eski maden kâse, beyaz porselen çay tabağı, âdi porselen ile kapak tabak, âdi porselen sagîr ve kebîr tabak, âdi reçel tabağı, âdi porselen salata tabağı, porselen tabak, âdi porselen tabak, derûn boyalı porselen beyaz salata tabağı, penbe salata tabak saksonya, billur tabak, keten yemiş çinisi, bayrak resminde saksonya yemiş tabağı, reçel tabağı gibi çok çeşitli ve sayıda tabaklar mevcuttur. Bunlar salata tabağı, çay tabağı, reçel tabağı, yemiş tabağı şeklinde kategorize edilebilir. Bu bakımdan, Kadınefendi'nin ne tür yiyecekler tükettiğine dair bir fikir verebilir.

Tepsi: Bakır, çelik, fakfon gibi madenlerden yapılmış tepsiler bulunmaktadır. Güğüz pulat tepsi, ta'âm tepsisi, nuhas ta'âm tepsisi, penbe zemin kabartma çiçekli tepsi, porselen tepsi nuhas tepsi, nuhas yumurta tabesi (tavası) ve safir tepsi, çuka sofrası, beyaz zemin üzerine resim işlemeli sofrası, köhne sofrası, ta'âm tepsisi, nuhas ta'âm tepsisi, beyaz üzerine sarı resim tel işlemeli sofrası, fakfon tepsi, nuhas yumurta tabesi, ceviz ta'âm sofrası, üzeri kabartma çiçekli porselen ve sini, köhne basma sofrası, sarı ta'âm sofrası, kadayıf tepsisi gibi çok sayıda tepsinin bulunması, yaşanan hane sayısının ve eve gelen misafirlerin çokluğunu göstermesi bakımından önemlidir. Ayrıca, kadayıf tepsisi olarak geçen eşya ise bize Kadınefendi'nin Osmanlı'da tercih edilen kadayıf tatlısını sevdiğini ortaya koymaktadır.

Toprak güveç kabı: Güveç yemeğinin pişirildiği kap olup hanede güveç pişirildiğini ve yendiğini göstermektedir.

Tulumba: Kayıtlarda frenk tulumbası olarak geçmektedir. Tulumbayı su çekmeye yarayan bir alet olarak düşündüğümüzde, evin yakınlarında bir kuyu olduğu ve bu tulumba vasıtasıyla da kuyudan su çekildiği tahmininde bulunabiliriz.

Tuzluk: Tarihte insanoglunun vazgeçilmez ihtiyaçlarından biri olan tuz önemli bir gıda maddesidir. Eşyalar arasında, sim kafesli tuzluk, köhne Lâhurâkî tuz takımı gibi gümüş ve kullanılmış tuzluklar kaydedilmiştir.

Aşağıdaki tabloda mutfak eşyalarının adetleri ve değerleri gösterilmiştir.

Mutfak Eşyası	Aded	Değer (Kuruş)
Bakraç	3	32
Bakraç ve tencere	2	55
Bardak	3	140
Bıçak	5	253
Çatal, bıçak ve kaşık	45	2006
Çatal, bıçak, kaşık	33	1500
Çatal, kaşık, bıçak	6	251
Çay bardağı ve reçel tabağı	8	137
Çay fincanı	5	35
Çay ibriği	1	225
Çay kaşığı	12	305
Çay tabağı	5	130
Desti	1	415
Ekmek selesi ve tabak	3	99
Ekmek selesi, kâse ve ibrik	6	87
Fincan	16	219
Güğümlü	6	238
Güveç kabı	3	14
Havan	4	138
İbrik	3	655
İbrik ve kazan	3	140
İskemle	1	2
Kadayıf tepsisi ve yumurta tabesi	5	45
Kahve askısı ibrik	3	2585
Kahve fincanı	24	58
Kahve fincanı zarfı	39	2295
Kahve kutusu	1	222
Kahve kutusu ve havan	2	20
Kahve püşidesi	3	1820
Kahve tepsisi	8	967
Kahve tepsisi ve tas	2	100
Karavan, tepsi, hırdavat	7	54
Kâse	37	2770
Kâse ve fânûs	5	60
Kâse ve hırdavat	8	84
Kâse ve sahan	4	260
Kâse ve tabak	10	255
Kaşık	27	925
Kaşık kisesi ve nihâle	5	99
Kaşık takımı	1	170

Kaşık, huni ve hırdavat	1	23
Kavanoz	33	2085
Kavanoz ve şişe	9	45
Kevgir	6	53
Kuşhane	5	61
Leğen ibrik	3	426
Leğen ve bakraç	8	131
Nihâle	2	565
Pilav taşı	7	100
Piyata ve yemiş selesi	34	360
Reçel kavanozu	2	30
Sahan	45	1562
Sahan ibrik	4	271
Sahan ve tabak	7	199
Sahan ve tas	5	300
Sahan ve yumurta tabesi	6	54
Sahan, yumurta tabesi ve kuşhane	9	83
Sandalye ve mikseran	2	51
Sefer taşı	1	40
Semâver	6	1010
Su destisi	3	337
Su güğümü	2	46
Su ibriği	2	52
Su kupası	1	101
Su küpü	4	358
Su taşı	1	73
Sürahi	6	105
Sürahi ve ekmek selesi	4	67
Sürahi ve kupa	3	46
Sürahi ve şişe	24	101
Şerbet güğümü ve maşraba	5	40
şerbet makraması	6	43
Şişe	13	79
Tabak	215	2764
Tabak kapağı	14	18
Tabak parçaları	3	17
Tabak ve kahve fincanı	27	60
Tabak ve kâse	3	122
Tabak ve kaşık	8	51
Tabak ve kaşık ayağı	29	155
Tabe derûnu	8	53
Tabe kapağı	1	101
Tas	2	89
Tencere	2	32
Tepsi	15	1115
Tuz takımı	1	130
Tuzluk	9	550
Vazo ve billur sürahi	6	50
Yemişlik	6	53
Yumurta tabesi ve tepsi	4	53
Yumurta tabesi ve ibrik	5	20
Zarflı kahve fincanı	8	40

Tablo III

2. Yiyecek-İçecek

Yukarıda ayrıntıları verilen mutfak eşyalarından yola çıkılarak⁶³ şurup, şerbet, çay ve kahve gibi içecekler ile reçel, salata, çorba, hoşaf, yumurta, şeker, yemiş, tatlı, pilav, kadayıf gibi gıda maddelerinin çokça tüketilmiş olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca, kayıtlarda devekuşu yumurtası da geçmektedir, ancak devekuşu yumurtasının yiyecek olarak değil de örümcek ağlarından korunmak maksadıyla kullanmış olabileceğini düşünülebiliriz. Muhallefâta fincan ve şişe içinde yağ kayıtları da geçmektedir. Bu yağların mutfakta yiyecekler için mi, yoksa sağlık amacıyla mı kullanıldığı belli olmamakla birlikte her iki amaç için de kullanıldığı söylenebilir.

Temizlik ve Sağlıkla İlgili Eşyalar

1. Temizlik Eşyaları

Abdest leğeni-ibriği: Birden fazla abdest leğeni ve ibriğinin olması sadece kendine ait değil yanındaki yardımcıların ve misafirlerin de kullandığı leğen ve ibriklerin olduğunu göstermektedir. Muhallefâta köhne nuhas abdest leğeni, abdest leğeni ile ibrik, nuhas abdest leğeni, yaldızlı nuhas abdest leğeni ile ibrik, abdest leğeni ile ibrik, Sakızkâri abdest kutusu, sim leğen, ibrik ve sabunluk olarak geçmektedir.

Banyo: Muhallefâta köhne çinko banyo olarak geçen eşya da batılı maddi kültür unsurlarından birisi olarak kabul edilebilir. Bu ise, çinkodan mamul büyük bir banyo leğenine benzeyen veya daha geniş ve yüksek ebatta yapılmış duşakabin benzeri bir eşya olabilir.

Çamaşır leğeni: Muhallefâta nuhas köhne çamaşır leğeni, nuhas çamaşır leğeni, nuhas çameşuy leğeni olarak geçen çamaşır leğenleri, bakırdan yapılmış olup giysi ve örtüleri yıkamakta kullanılmaktaydı.

Nalın: Sedefli hamam nalını, âdi hamam nalını Kadınefendi'nin hamamlara gitmiş olabileceğini ya da hanesinde bunları kullandığını göstermektedir.

Hamam tası: Sim hamam tası, yaldızlı nuhas hamam tası, hamam tası olarak kaydedilmiştir. Hamam taslarının bulunması da yine hamamlara gitmiş olabileceğini ya da evinde bunları kullandığını ortaya koymaktadır.

⁶³ Muhallefatta; şerbet güğümü, çay fincanı, çay bardağı, kahve fincanı, reçel kavanozu, yumurta tavası, kadayıf tepsisi vs. şeklinde geçmektedir (T SMA, D. 1004/3).

Havlu: Hamam havlusunu da yine ev veya hamamda ya da her ikisinde kullanmış olmalıdır.

Sabun: Kayıtlarda “tahta sandık derûnunda bir miktar sabun” olarak geçmektedir ki bu bize o dönemin en önemli temizlik ürünlerinden birinin sabun olduğunu göstermektedir. Ayrıca bir de sabunluk leğen ve ibrikle birlikte kaydedilmiş sabunluk bulunmaktadır.

2. Sağlık Malzemeleri

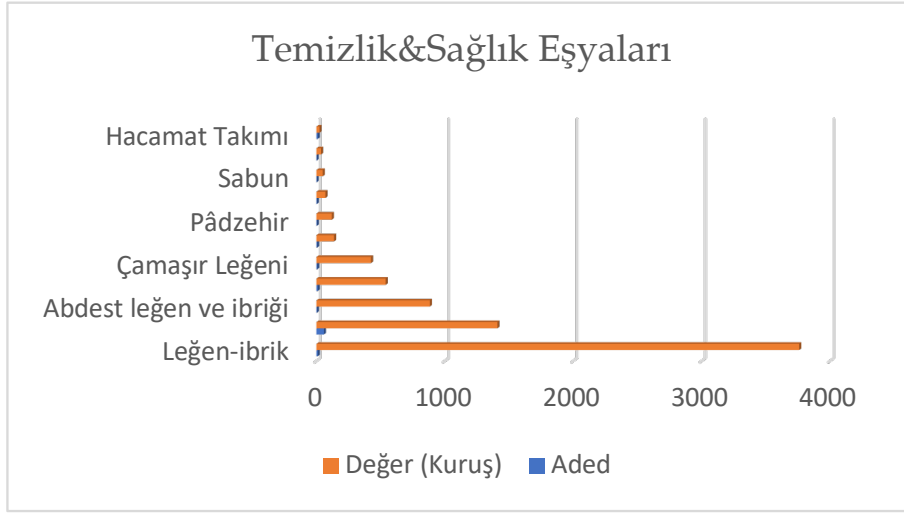
Pâdzehr: Kadınefendi'nin muhallefâtında gümüşten küçük kutu içerisinde pâdzehr yani günümüzdeki kullanımıyla panzehir bulunmaktadır. Nurtâb Kadınefendi bu panzehiri hastalığa yakalandığı zamanlar tedavi amaçlı kullanmış olmalıdır.

Hacamat takımı: Kadınefendi'nin hacamat yaptırmış olduğunu ortaya koyması bakımından dikkat çekicidir. Osmanlılarda sıklıkla başvurulan tedavi yöntemlerinden biri olan hacamat yaptırmanın insan vücuduna faydalı olduğu genel kabul görmektedir.

Temizlik ve sağlığa dair eşyaların adet ve değerleri ile bunların mukayeselerini içeren bilgiler aşağıdaki tablo ve grafikte verilmiştir:

Temizlik&Sağlık Eşyaları	Adet	Değer (Kuruş)
Leğen-ibrik	10	3759
Havlu	58	1409
Abdest leğen ve ibriği	3	883
Hamam Tası	10	539
Çamaşır Leğeni	6	425
Abdest leğeni	5	137
Pâdzehir	2	120
Nalın	2	70
Sabun	1	49
Banyo	1	36
Hacamat Takımı	10	24

Tablo IV



Grafik III

Muhallefâтта Yer Alan Mücevher Türleri

Yeşim, pırlanta, roza (penbe) elmas, safir, zümrüt, inci, yakut, altın, arûsek (gelincik veya süslü sedef), firûze, sedef, fildişi gibi türler yer almaktadır. Muhallefâтта en fazla altın ve elmas cinsi mücevherler bulunmaktadır.

Muhallefâтта Bulunan Maden Çeşitleri

Bunlar; sim (gümüş), nuhâs (bakır), çinko, mermer, fakfon (gümüş taklidi olarak yapılan nikel ile karışık bir tür maden) gibi o dönemde en çok kullanılan maden türleridir. Kadınefendi'nin muhallefâtında en fazla gümüş ve bakır madenlerinden yapılan eşyalar bulunmaktadır. Gümüşten ve bakırdan yapılmış eşyalar daha ziyade mutfak kategorisi içerisinde yer almıştır.

Muhallefâтта Mevcut Olan Eşyaların Renkleri

Kadınefendi'nin muhallefâtındaki eşyaların renklerine bakıldığında; yeşil, lacivert, mavi, beyaz, pembe, siyah, sarı, turuncu, mor, nohudî, fındıkî, güğüz/güvez (mora çalan kırmızı), samanî ve ceviz renkleri karşımıza çıkmaktadır. Kadınefendi'nin muhallefâtında yeşil renkte olanlar: sa'at, sandalye, perde, seccâde, cibinlik; lacivert renkte olanlar: iskemle, kahve pûşîdesi, zar, kâse; mavi renkte olanlar: dürbün, kürk, sahan, perde, çiçeklik, kahve pûşîdesi, bardak; beyaz renkte olanlar: yorgan, yastık, pencere şemsiyesi,

çanta, çay tabağı, kavanoz, şal, sofrası; pembe renkte olanlar: iskemle, erkân şiltesi, yatak şiltesi, su testisi, minder, yastık, çarşaf, gaz lambası, sofrası pûşîdesi, kâse, fincan, tabak; siyah renkte olanlar: sehpa, şişe, sa'at, ayna, hırka, şemsiye, ferâce, yelpâze; sarı renkte olanlar: pencere şemsiyesi, ibrik, kazan, seccâde, kahve pûşîdesi, şerbet makraması, abdest havlusu, sofrası; turuncu renkte olanlar: sahan, ibrik, Kalîçe, perde, şal; mor renkte olanlar: kürk, sandalye; nohudî renkte olanlar: pencere şemsiyesi; fındıkî renkte olanlar: kahve pûşîdesi; güğez renkte olanlar: hançer, tas, salata tabağı, tepsi, nihâle, minder, pencere perdesi, sehpa pûşîdesi, zar, Kalîçe, yastık, ihram, fânûs, çanta, sofrası; samanî renkte olanlar: seccâde; ceviz renginde olanlar ise çarşaf, dolap, sehpa, çiftelane, kahve fincanı, iskemle, konsol ve sofrası gibi eşya türlerinden oluşmaktadır.

Kadın efendi evinin odalarında yeşil, mavi, turuncu ve güğez renginde perdeler ile beyaz ve sarı renkte pencere şemsiyeleri, pembe ve güğez renginde minderler kullanmıştır. Kadın efendi'nin mavi ve mor renkte kürkleri, siyah hırkası, beyaz, turuncu şalları, beyaz ve güğez renginde çantaları, siyah renkte şemsiyesi ve yelpâzesi bulunmaktadır. Yatak takımlarında ise pembe, güğez ve beyaz renklerini tercih etmiştir. Muhallefâtta yer alan eşyalar arasındaki dolapların rengi genelde cevizdir. Muhallefâtta bulunan eşyaların renklerinden hareketle Kadın efendi'nin yaşamında hangi renklerin daha fazla hâkim olduğunu değerlendirmek mümkündür.

Muhallefâtta Kayıtlara Göre Saraya Eşya / Ürün Gönderen Bazı Ülke ve Şehirler

Bunlar oldukça farklı coğrafyalardan olmak üzere; Manastır (sim kahve fincanı zarfı), Saksonya (kavanoz, sahan, fincan, tas, kâse, tabak, ibrik, su bardağı), Malta (su küpü), Paris (sa'at, dolap), Bursa (havlu), Sakız (abdest kutusu) ve Japonya (kâse, küp) gibi ülke ve şehirlerden ibarettir.

Muhallefâtta Bulunan Alafranga (Avrupa Tarzı) Eşyalar

Osmanlı maddi kültüründe değişimi simgeleyen bazı eşyalar, Nurtâb Kadın efendi'nin muhallefâtında yer almaktadır. Bu eşyalar arasında mutfak araçları ve odalarda kullanılan eşyalar ağır basmaktadır. Mutfak bölümünde çatal, bıçak, Saksonya tabak, kâse, fincan, çay takımları, mikser, su bardağı gibi alafranga (Avrupa) tarzı eşya ve araçlar kullanılırken diğer odalarda ise sandalye, sehpa, konsol, endam aynası, avîze, şamdân, karyola, banyo ve sa'at gibi yine alafranga eşyalar kullanılmıştır. Mutfak eşyaları adet olarak daha fazla iken (mutfak eşyaları: 149, oda eşyaları: 84 adet) oda eşyalarının

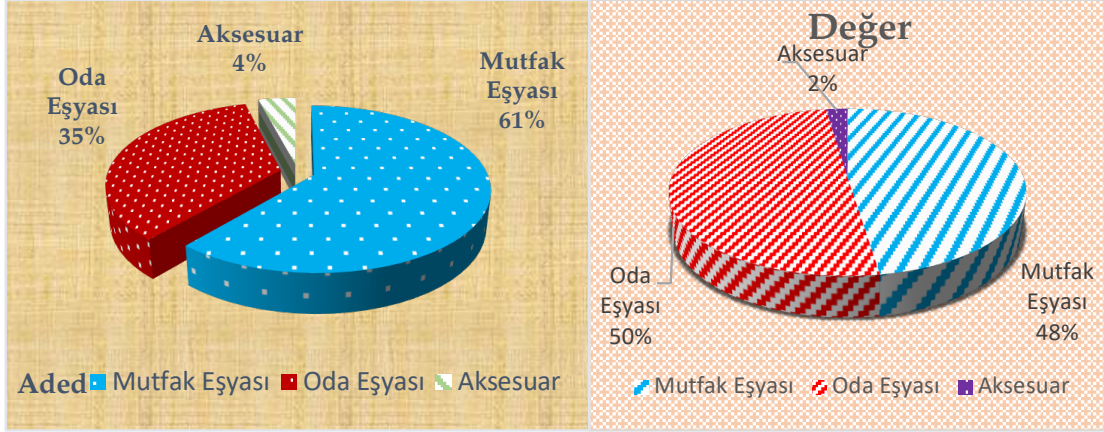
(Toplam: 7.268 kuruş) ise mutfak eşyalarına (6.895 kuruş) göre değeri daha fazladır. Diğer yandan, Batılılaşma etkisinin diğer bir ürünü de arabadır. Nitekim, muhalefâtta 5 adet araba kaydı bulunmaktadır. Bunlar arasında kupa arabalar ise daha fazla sayıdadır. Aşağıdaki tablo ve grafiklerde, alafranga ürünlerin adetleri, sınıfları ve değerleriyle bunların oranları verilmiştir:

Eşya Adı	Adet	Değer (Kuruş)	Sınıfı
Sim çay kaşığı	12	305	Mutfak Eşyası
Sim kaşık ve çatal ve bıçak	6	251	Mutfak Eşyası
Sim saplı mikseran	2	340	Mutfak Eşyası
Sim çatal ve bıçak ve kaşık	33	1500	Mutfak Eşyası
Tahta sigara sehpa	6	35	Oda Eşyası
Köhne çinko banyo	1	36	Oda Eşyası
Üzeri siyah mermerli maden sehpa	1	149	Oda Eşyası
Köhne ceviz orta sehpa	2	55	Oda Eşyası
Ma'a kapak saksonya sahan	6	270	Mutfak Eşyası
Siyah ceviz sigara sehpa	1	66	Oda Eşyası
Beyaz porselen çay tabağı	5	130	Mutfak Eşyası
Yıldızlı kâr-ı kadîm sandalye ve pelesenk saplı mikseran	2	51	Mutfak Eşyası
Saksonya fincan	12	150	Mutfak Eşyası
Üzeri mermerli maden sehpa	1	165	Oda Eşyası
Yıldızlı pirinc donanmalı Pariskâri rehâvîli sa'at	1	480	Oda Eşyası
Sepet çocuk arabası	1	135	Oda Eşyası
Siyah boyalı Pariskâri âdi oturtma sa'at	1	335	Oda Eşyası
Turuncu zemin saksonya sahan ma'a ibrik	4	271	Mutfak Eşyası
Tülbend karyola	6	34	Oda Eşyası
Tire karyola pûşîdesi	2	90	Oda Eşyası
Beyaz çift kulplu saksonya kavanoz	1	450	Mutfak Eşyası
Yedişer mumlu billur şamdân	2	660	Oda Eşyası
Tire sehpa sagîr pûşîde	9	80	Oda Eşyası
Ma'a fânûs billur şamdân	1	92	Oda Eşyası
Ma'a fânûs fakfon şamdân	2	87	Oda Eşyası
Billur ma'a fânûs avîze	2	200	Oda Eşyası
Maden sehpa	1	75	Oda Eşyası
Yıldızlı pirinc şamdân ma'a fânûs	2	137	Oda Eşyası
Üzeri boyalı rehâvîli sa'at	1	445	Oda Eşyası
Pirinc şamdân	1	36	Oda Eşyası
Fakfon şamdân	2	44	Oda Eşyası
Ma'a saksonya kâse ma'a kapak	2	250	Mutfak Eşyası
Mai minalı yıldızlı üç boğumlu dürbün	1	225	Oda Eşyası

Maden kaplama ta'âm sehпасı	1	40	Oda Eşyası
Rehâvîli yıldızlı pirinc donanmalı sa'at	1	260	Oda Eşyası
Âdi porselen etmek selesi kâse ve maden ibrik	6	87	Mutfak Eşyası
Âdi porselen çay fincanı	5	35	Mutfak Eşyası
Sagîr sigara sehпасı	3	47	Oda Eşyası
Amerikan yatak bağı	3	65	Oda Eşyası
Tek mumlu pirinc şamdân	2	28	Oda Eşyası
Çift kulplu saksonya kavanoz	1	360	Mutfak Eşyası
Billur avîzeli şamdân	2	189	Oda Eşyası
Üzeri mermerli Pariskâri dolab	1	430	Oda Eşyası
Eski maden sagîr çay ibriği	1	225	Mutfak Eşyası
Saksonya kâse ve sahan	4	260	Mutfak Eşyası
Köhne beş mumlu pirinc şamdân	2	131	Oda Eşyası
Fildişi çift dürbün	1	50	Oda Eşyası
Arûsek çifte dürbün	1	96	Oda Eşyası
Bilâmermer ceviz konsolu	1	89	Oda Eşyası
Mermerli ceviz konsolu	1	141	Oda Eşyası
Keman ve lavta	2	255	Oda Eşyası
Saksonya perhiz sahanı ve tabak	7	199	Mutfak Eşyası
Saksonya sekiz köşeli ma'a kapak kâse	1	121	Mutfak Eşyası
Temür karyola	2	166	Oda Eşyası
Köhne canfes şemsiye	4	99	Aksesuar
devetüyü yelpâze	2	43	Aksesuar
Köhne hasır sandalye	6	60	Oda Eşyası
Frenk tulumbası	1	72	Mutfak Eşyası
Penbe salata tabak saksonya	12	135	Mutfak Eşyası
Sim çenberli saksonya ibrik	1	600	Mutfak Eşyası
İki kulplu saksonya kâse	1	190	Mutfak Eşyası
Gözlük	3	5	Aksesuar
Saksonya kâse	3	150	Mutfak Eşyası
Yaprak resminde saksonya yemiş tabağı	5	200	Mutfak Eşyası
Bilâkapak saksonya su bardağı	2	50	Mutfak Eşyası
Lavta	2	220	Oda Eşyası
Üzeri mermerli maden konsol	1	200	Oda Eşyası
Üç boğumlu dürbün	1	100	Oda Eşyası
Üzeri mermer maden konsol	1	275	Oda Eşyası
Billur sürahi ve porselen etmek selesi	4	67	Mutfak Eşyası
Sagîr iki elmas taşlı yelpâze	1	185	Aksesuar
Üzeri mermerli maden konsol	1	170	Oda Eşyası
Eski maden çay bardağı ve reçel tabağı	8	137	Mutfak Eşyası
Üç boğumlu sagîr dürbün	1	90	Oda Eşyası

Saksonya şorba (çorba) tası	2	89	Mutfak Eşyası
Çarçuvesi yaldızlı kebîr endam aynası	2	505	Oda Eşyası
Araba	5	-	Taşıt

Tablo V



Grafik IV

Grafik V

Çalışmamızın buraya kadarki kısmında, TSMA 1004-3 numaralı defter esas alınarak Nurtâb Kadınefendi'nin muhallefâtında kaydedilen eşyalar zikredilmiştir. Ancak, aynı arşivde TSMA 1004-1, 1004-2, 1004-4, 1004-5 ve 693 numaralı muhallefât defterleri de bulunmaktadır. Bunlardan ilk dört defter, Nurtâb Kadınefendi'nin muhallefâtında bulunan eşyalar ile bunların adetlerini, değerlerini ve müzayedede kimler tarafından satın alındıklarını göstermektedir. 693 numaralı defterde ise yine Nurtâb Kadınefendi'nin satılmayan bazı eşyaları, sadece adetleriyle birlikte gösterilmiştir. Makalemize temel kaynak olan 1004-3 numaralı defterde bulunmayıp da zikredilen bu defterlerde geçen eşyalar da aşağıda verilmiştir:

693 Numaralı Defter: Müsta'mel keten pencere perdesi, abanoz baston, âdi basma boğça, âdi porselen tabağı, âdi porselen tepsi, atlas ve tob elbîse boğçası, beyaz ve sarı işleme kılardan abdest havlusu, beyaz zemin Lâhurâkî şal, billur su bardağı, çarçubesi yaldızlı satır kat'âyine, çelik âyine, elvan canfes, eski maden kebîr gülâbdân, fakfon kahve tepsi, fakfon kahve tepsi, ta'am nihâlesi, iplik işleme şerbet makraması, kebîr ve sagîr maden kanepesi, kılardan işleme şerbet makraması, Lâhurâkî ve sufuf bezi kadın elbîsesi boğça derûnundan, âdi sürahi, maden bafteli hayvan koşumu, mahmudiyye matbu, meşin kahvealtı tabağı serpuşu, mor kadife kaplı ferâce kürk, Mütenevî sandalye, nuhas çorba tası, nuhas kapak, nuhas ma'a kapak sahan, nuhas pıllav lengeri, nuhas sagîr kadayıf tepsisi, nuhas sagîr ve kebîr ma'a kapak ten-

cere, nuhas tepsi, on bir satırlı şeyh hattıyla Kelâm-ı Kadîm, penbe atlas üzerine pul ve tırtıl işleme boğça, penbe zemin Pariskâri saksonya çiçeklik, pirinc çekmece sa'at, pirinc kebîr dürbün, porselen âdi reçel tabağı, rıza-i şal ve turuncu car şal, saksonya çay ibriği, saksonya tabak, saksonya tepsi, sim saplı bıçak, sim tabak eski maden tas, siyah atlas ferâce, sūzenî iplik işlemeli Lâhurâkî seccâde ve minder, tahta kanepa, üzeri güllü abanoz çekmece, yıldızlı kahve ibriği, yıldızlı nuhas abdest leğeni, yıldızlı nuhas sagîr hamam tası, yıldızlı nuhas su güğümü, yıldızlı sim su kupası, yıldızsız sim kahve ibriği, yazma Yemenî, müsta'mel atlas ve tomar elbîse boğçası.

1004-1 Numaralı Defter: Mücevherli sa'at ma'a kordon, mücevherli kâr-ı kadîm ma'a mücevherli kaşık, mücevherli minalı altın kutu, büyük elmas kabak çiçeği renginde iğne, pırlanta ufak iğne, kebîr sim ayna, sim küpe, altın kordonlu altın koyun sa'ati, pırlanta yüzük, elmas yüzük, sim saplı bıçak, fakfon kahve tepsisi, fakfon kahve sitili, kılâbdan işleme şerbet makraması, âdi basma boğça, mor kadife kaplı moskov tilkisi kısa kürk, altın canfes, pirinc çekmece sa'ati, pirinc kebîr dürbün, köhne çayır çadırı.

1004-2 Numaralı Defter: Tel hayvan örtüsü, çiçekli Tennûr takımı, hasır pencere perdesi, meşin sim ta'âm iskemlesi, sarı teneke leğen ma'a ibrik, sarı bez şemsiye, çarçuvesi yıldızlı kebîr endam aynası, tire işleme dülbend boğça derûnunda, çarçuvesi yıldızlı kebîr endam aynası, tahta reçel sandığı, penbe porselen su destisi, açılır kapanır ta'âm [i]skemlesi, ma'a kapak porselen çorba kâsesi, tahta ta'âm tablası, yıldızlı nuhâs tas ve tepsi, teneke kaplı tehî sabun anbarı, yıldızlı iskemleli su güğümü, tahta çekmece ve tahta sagîr iskemle, teneke tabla derûnunda hırdavat, canfes yatak bağı, üç boğumlu dürbün, tahta pencere şemsiyesi, penbe memlû tomar erkân takımı, sagîr fildişi yelpâze, devekuşu yumurtası, hamam takımı, saksonya çorba kâsesi.

1004-4 Numaralı Defter: Merhum Şeyh Hamdullah hattıyla on bir satırlı kebîr kıt'a Kur'an-ı Kerim, güğez mahfaza derûnunda yeşim su tası, tepesi Felemenk taşlı yaşmak iğnesi, uçları sagîr altın toplu iğne, sim kabareli misvak kisesi, sim tel işlemeli abanos baston, yıldızlı sim buhûrdân, derûnu mai billurlu Pariskâri kulplu sim tuzluk, beyaz billurlu sim tuzluk, saksonya dondurma tabağı, tavus tüğünden yelpâze, yedi kollu avîzeli billur şamdân, pirinc badya, kutu derûnunda sagîr iki aded Felemenk taşlı fildişi yelpâze, kelime-i tevhid Mühr-i Süleyman taşından sübha, yıldızlı kâğıd kaplı köhne pervane, basma Frenk oda Kalîçesi, fildişi saplı siyah boyalı yelpâze, camlı sagîr ceviz kütübhane, güğez çuka saf seccâdesi, gergedan boynuzundan sagîr tas, abanos saplı sineklik, pirinc hamam badyası, mercan sehpa, servi

sehpa, üzeri mor yeşil kumaş kaplı maden sandalye, âdi hamam nalını, teneke semâver, ayaklı pirinc beyaz mangal, nuhâs sagîr ve kebîr baklava tep-sisi, müsta'mel kantar, kır araba bargiri, kır mekkâre, yağız mekkâre, sarı bo-yalı kâr-ı kadîm müsta'mel kupa araba, nuhâs boyalı kupa araba, müsta'mel araba koşumu, fakfon donanmalı saltanat koşumu, köhne Abdi Paşa çadırı, ma'a saksı limon ve portakal ve turunc ağacı, yerli limon ve portakal ve tu-runc ağacı, sagîr ve kebîr hilye-i şerif levhası, sagîr sepet el arabası, tire yüz-lü alafranga sagîr yasdık, düz güğüz güllü telli kumaş döşemeli bilâminder sarı kupa arabası, siyah boyalı paraşol, yeşil boyalı sagîr araba.

1004-5 Numaralı Defter: Meşin üzerine sırma işlemeli dürbün, toprak badya, maden çiftelhâne, uçları mercanlı sedef kuşak, sarı boyalı tahta dolap, hilye-i şerif ve kadîm levhası.

SONUÇ

Muhallefât defterinin son kaydından anlaşıldığı üzere Nurtâb Kadınefendi saraydan ayrı bir evde yaşamaktadır. Onun giysilerine baktığımızda yaşadığı dönemde saray mensubu kadınların ne tür giyecekler giydiğini öğ-renebiliriz. Kadınefendi'nin birden fazla kürkü, Yemenîsi, şalları bulunmak-tadır ve başörtüsü olarak kullandığı örtüyle çeşitli taşlardan yapılmış, ok-yay, kabakçiçeği gibi motiflerle süslenmiş yaşmak iğnelerini kullanmıştır. Bilin-diği üzere II. Mahmud batıdaki gelişmeleri takip edebilmek adına bazı re-formlar yapmıştı, bu reformlardan biri de kıyafet reformuydu.⁶⁴ II. Mah-mud'un bu reformu sonucu uzun dönem kullanılmış olup statü göstergesi sayılan pahalı kürklerin ve şalların kullanımı sona ermişti.⁶⁵ Gerçekten de Ka-dınefendi'nin muhallefâtına baktığımızda, çok pahalı kürk ve şalları göremi-yoruz. Kadınefendi ayrıca bir ferâceye sahipti, bu giysiye de 19. Yüzyılda ya-sak getirilmesine rağmen Osmanlı kadınları tarafından giyilmeye devam edilmiştir.

Nurtâb Kadınefendi'nin muhallefâtına baktığımızda, oda ve mutfak eş-yalarının daha fazla olduğunu görürüz. Genelde her kadının yaptığı gibi Ka-dınefendi'nin de ev düzenine önem verdiği, muhallefâtında bulunan eşyalar-dan anlaşılabilir. Bu eşyalar arasında birçok ayna, sa'at, perde, dolap, avîze, şamdân vs. türler bulunmaktadır. Ayrıca pûşîdelere sahiptir; bunlar genelde

⁶⁴ Ayrıntılı bilgi için bk. Yunus İnce, "II. Mahmud Devri Reformlarının Tebaa Tarafın-dan Algılanışı", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, XXXII/2, İzmir 2017, 427-457.

⁶⁵ Fatma Koç-Emine Koca, "Osmanlı Kanunlarında Giyim-Kuşam Yasakları", *Türk-İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, sayı 10 (Konya 2010), 43.

karyola, sehpa, kahve, yatak gibi eşyalar üzerine örtülürdü. Çiçek koymaya yarayan çiçeklik denilen mavi ve cam saksıları da mevcuttur; buradan ise onun çiçek yetiştirdiğini değerlendirebiliriz.

Kadınefendi'nin, evin güzel kokması için tütsü koymaya yarayan buhûrdânı ve gülsuyu konulan gülâbdânı bulunmaktaydı; buradan da gülsuyunu ve tütsüyü seven bir kadın olduğunu anlayabiliriz. Diğer yandan, buhûrdân ve gülâbdân daha ziyade zengin kişilerin evinde bulunurdu.⁶⁶ Bu eşyaların bulunması da onun gelir durumunun iyi olduğunu göstermektedir. Fener, fânûs, avîze, şamdân gibi eşyalardan da o dönemin aydınlatma araçlarının yoğunlukla kullanıldığını söyleyebiliriz.

Kadınefendi'nin terekesinde dürbünler bulunmaktadır; bu dürbünleri manzarayı seyretmek, tiyatro izlemek için kullanmış olmalıdır. Yine eşyaları arasında birden fazla kafesin olduğunu görmekteyiz ki özellikle tel kanarya kafesinin bulunması kanarya yetiştirdiğini gösteren bir işarettir. Ancak, diğer kafeslerde hangi tür hayvan beslediği bilinmemekle beraber hayvansever bir şahsiyet olduğu ifade edilebilir.

Kadınefendi'nin kaldığı hanede ıstabl (ahır) bulunmaktadır. Muhal-lefâtına baktığımızda bu ahırda kır mekkâre, yağız mekkâre ve ayrıca hayvan koşumlarının bulunduğunu anlıyoruz. Ayrıca kır araba bargiri, sarı boyalı kâr-ı kadîm müsta'mel kupa araba⁶⁷, nuhâs boyalı kupa araba, müsta'mel araba koşumu, fakfon donanmalı saltanat koşumu, düz güğez güllü telli kumaş döşemeli mindersiz sarı kupa arabası, siyah boyalı paraşol⁶⁸ bulunmaktadır. Bu kadar çeşitli arabaların bulunması Kadınefendi'nin servetinin fazlalığını göstermesi açısından dikkate şayandır.

Kadınefendi'nin limonluk denilen çeşitli bitkilerini yetiştirdiğini düşündüğümüz bir yeri daha bulunmaktadır. Bu yerde limon, portakal ve turunc ağacı yetiştirilmekteydi. Kadınefendi'nin daha çok bu meyveleri sevdiği için yetiştirdiğini belirtebiliriz. Terekesinde sigara sehпасı, çubuk ve taka tuka (kül tablası) bulunmaktadır ki buradan da kendisinin veya misafir gelenlerin tütün kullandığını söyleyebiliriz.

⁶⁶ Fatih Bozkurt, *Tereke Defterleri ve Osmanlı Maddi Kültüründe Değişim (1785-1875 İstanbul Örneği)*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Sakarya 2011, 308.

⁶⁷ Ahşaptan yapılan, yan pencereleri camdan, kutu şeklinde dik, iki kişilik atlı arabalara kupa denmekteydi (Şayan Ulusan Şahin, "Türk Kültüründe At Arabası", *Bilig*, sayı 32, Ankara 2005, 170).

⁶⁸ Paraşol/paraçol: Tek atla çekilen, üstü kapalı, yanları açık, dingilsiz asma araba. (<http://lugatim.com/s/PARAÇOL>).

Nurtâb kadının şahsi eşyalarına baktığımızda, o dönemin gelir seviyesi yüksek kesimdeki insanlar arasında yaygın kullanımda olan çanta, yüzük, sa'at, yelpâze ve elbîse anbarına sahip olduğunu anlamaktayız. Ayrıca on bir satırlı Teberdar Hafız Mehmed Emin ve Şeyh Hamdullah hattıyla yazılan kebîr kıt'a Kelâm-ı Kadîm, yazma Duâ kitabı ve bu kitaplarını koyduğu camlı kütüphanenin bulunması, yine ona ait çok sayıda yazı tahtası ve kalemtraş gibi eşyalarının olması da okuma-yazmaya olan ilgisini göstermektedir.⁶⁹

Şahsi eşyaları arasında dikkat çeken diğer eşyalar ise şöyledir: Seccâde ve tahta rahle; birçok seccâdeye sahiptir; buradan, onun namaz kıldığını, rahlede Kur'an ve kitap okuduğunu söyleyebiliriz. Keman ve kemençeye sahip olması, bu müzik aletlerini çalmış olma ihtimalini ve müziğe olan ilgisini gösterir. Bir adet sepet çocuk arabası bulunmaktadır ki bu durum Kadınefendi'nin çocuk sahibi olduğunu teyit eder niteliktedir. Diğer ilginç bir eşyası ise hacamat takımıdır, bu eşyadan da Kadınefendi'nin hacamat yaptırdığını söyleyebiliriz.

Nurtâb Kadınefendi'nin eşya listesinde bir adet abanoz baston bulunması onun yürümekte zorlandığını, bu nedenle bastona ihtiyaç duyduğunu düşündürebilir. Nitekim Kadınefendi'nin, II. Mahmud'dan 47 yıl sonra, altmışı geçkin yaşlarda vefat ettiği göz önünde tutulursa, bu varsayımın doğru olabileceğini kuvvetlendirmektedir. Muhallefâtta "demiri yaldızlı gözlük" geçmektedir ki bu Kadınefendi'nin gözlerinin de bozuk olduğunu göstermektedir.

Mutfak eşyaları arasında perhiz sahanı bulunmaktadır, buradan da onun bazı hastalıkları bulunduğunu ve bu yüzden de sağlığına dikkat ettiğini söylemek mümkündür.

Muhallefâtta dikkat çeken eşyalardan biri de kumaşlardır, bu kadar çeşitli kumaş cinslerinin bulunması vefat eden şahsın maddi gücünü, o dönemde hangi kumaş çeşitlerinin kullanıldığını, saray fertlerinin hangi kumaşlara rağbet ettiklerini göstermesi bakımından oldukça önemlidir. Ayrıca 23 arşınlık kumaş parçası (yaklaşık 15 metre) ve 57 arşın kumaş (yaklaşık 37 metre) olarak kaydedilen bu kumaşların uzunluğunun oldukça fazla olması,

⁶⁹ Orlin Sabev, Müslümanların terekelerinde bulunan kitapların genelde listenin en başına kaydedildiğine, bunun ise Müslümanların kitaba verdikleri değer bir göstergesi olduğuna işaret eder (bk. Orlin Sabev, "Okuyan Taşralı Bir Toplum: Rusçuk Müslümanlarının Kitap Sevgisi (1695-1786)", *Balkanlar'da İslâm Medeniyeti Uluslararası Üçüncü Sempozyum (Bükreş, Romanya/1-5 Kasım 2006) Tebliğleri*, İstanbul 2011, s. 575. Nitekim, Nurtâb Kadınefendi'nin kitapları da muhallefat listesinin başına kaydedilmiştir (TSMA, D. 1004/4).

“Kadınefendi bu kadar kumaşı ne şekilde kullanıyordu?” sorusunu akla getirmektedir. Ancak belgelerden anlaşılacağı üzere evinde on iki yardımcısının (kalfa)⁷⁰ bulunması, bu kumaşların onlara da verildiği ihtimalini akla getirmektedir.

19. Yüzyılda Osmanlı maddi kültüründe mühim değişimler yaşanmıştır. Nitekim, özellikle 1860’lı yıllarda batılı maddi kültür araçlarının sayısı artmıştır. Osmanlı evlerine en son giren alafranga yaşam tarzının maddi unsuru ise karyoladır.⁷¹ Yukarıda belirtildiği üzere, Kadınefendi’nin muhallefâtında da karyola eşyasına rastlanmaktadır. Kadınefendi’nin muhallefâtına bakacak olursak kanepeler, sandalyeler, konsol, karyola gibi batılı maddi kültür araçlarının yanında yastıklar, minderler, ihram vb. geleneksel maddi kültürün eşyalarının da kullanılıyor olması, bu kültürün eski ve yeni unsurları bir arada muhafaza ettiğini gösterir. Abdülaziz Bey eserinde “*Konak odalarının üç tarafının sedir ve minderlerle tefrişi usulü II. Mahmud tahta çıktığında devam etmekteyken bir müddet sonra büyük değişiklikler başlamış odalara kanepeler ve sandalyeler konulduğu gibi çift perde asmak, perdeler için sarı kalın tenekeden kabartmalı kornişler takmak, perdeler ve döşemelik olarak çukadan başka elvan renk çiçekli damasko, tomar denilen kumaşlarla atlası tercih etmek, duvarlara çiçek ve ağaçlıklı çiftlik manzaralarını gösteren resimler asmak gibi yeni âdetler ortaya çıkmıştır.*”⁷² demektedir. Hakikaten 1886 yılına kadar yaşayan Nurtâb Kadınefendi’nin ev düzeninin Abdülaziz Bey’in anlattığı ev düzenine benzediği, muhallefâta yer alan eşyalardan anlaşılabilir. Aynı zamanda muhallefâta yurtdışı menşeli eşyaların bulunması (sa’at, dolap vs.) o dönemde saray halkının hangi tür eşyalara rağbet ettiğini göstermesi bakımından önemlidir. Diğer yandan, Osmanlı Devleti’nin XIX. yüzyılda Avrupa’daki gelişmeleri takip ettiği bilinmektedir, Kadınefendi’nin muhallefâtında bulunan sa’at, gözlük ve dürbün gibi eşyalar da Osmanlılara Avrupa teknolojisinin girişini gösteren eşyalar arasında zikredilebilir. Yine bu tarihe kadar çatal, bıçak kullanımı pek yaygın değilken sonradan mutfak/yemek malzemesi olarak günümüze kadar kullanılagelmiştir.⁷³ Çatal bıçak kullanımı batılı tarzda yemek Yemennin benimsenmesi demektir, buradan da beslenme kültürümüzün nasıl değiştiğini görebiliriz.

Osmanlı sarayında yetişen Nurtâb Kadınefendi’nin muhallefâtında bulunan eşyalar vasıtasıyla 19. yüzyılda hanedan mensubu bir kadının yaşam

⁷⁰ Bk. TSMA, D., 1004/1, 1004/4.

⁷¹ Fatih Bozkurt, *a.g.t.*, 265.

⁷² Abdülaziz Bey, *a.g.e.*, 163.

⁷³ Bilgin Aydın, “Edirne Tereke Sicilleri”, *Balkan Ülkeleri Arşiv Kaynaklarında Edirne Uluslararası Sempozyumu*, Edirne 2010, 179.

tarzı, karakteri, fiziksel özellikleri, ilgi alanları, ikamet ettiği mekânlar vs. hakkında fikir yürütebiliriz. Son olarak, Osmanlı maddi kültür unsurlarını yansıtması bakımından önemi haiz olan bu defterden, beslenme düzeni, eğitim ve kültür durumu, mutfak, giysi, yiyecek kültürü, süslenme anlayışı vs. pek çok konuda fikir sahibi olunabilir. Ayrıca o dönemde kullanılan kumaş çeşitlerini, moda ve giyim tarzını, çeşitli yerlerde üretilen eşyaları, mücevher, yiyecek, maden çeşitlerini, eşyaların üretildiği şehirleri ve ülkeleri göstermesi bakımından da dikkate değerdir.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

I. T. C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

-Hazine-i Hassa İradeler (HH. İ), 9/9, 9/12.

-İrade Hususi (İ. HUS), 178/29.

-Maliye Nezareti Emlak-ı Emiriyye (ML. EEM), 87/127, 102/38, 106/94.

II. Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi (TSMA)

Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Evrak (TSMA, E.), 595/25, 1100/43, 595/22.

Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Defterler (TSMA, D.), 693, 5102, 1004/1, 1004/2, 1004/3, 1004/4, 1004/5, 494/1.

Kaynak Eserler ve İncelemeler

ABDÜLAZİZ BEY, *Osmanlı Âdet, Merasim ve Tabirleri*, (Derleyen: Kazım Arısan, Duygu Arısan Günay), I-II, İstanbul 1995.

ACAR, Şinasi, "Düşlerin Kokusu", Antikalar.com, <http://www.antikalar.com/duslerin-kokusu/?rq=buhûrdân> (Erişim Tarihi: 13.09.2020).

AKILLI, Kutsi, "Türk-Osmanlı Mutfağı ve Yemekleri Sözlüğü", kuzubudu.com, <http://www.kuzubudu.com/turk-osmanli-mutfagi-yemekleri-sozlugu/>, (Erişim Tarihi: 13.09.2020).

AYDIN, Bilgin, "Edirne Tereke Sicilleri", *Balkan Ülkeleri Arşiv Kaynaklarında Edirne Uluslararası Sempozyumu*, Edirne 2010.

AYVERDİ, İlhan, "Anber", lügatim.com, <http://lugatim.com/>, (Erişim Tarihi: 13.09.2020).

_____, "Kuşhâne", <http://lugatim.com/s/kuşhane>, (Erişim Tarihi: 1.12.2020).

- _____, "Paraşol", <http://lugatim.com/s/PARAÇOL>, (Erişim Tarihi: 13.11.2020).
- _____, "Çiftehâne", <http://lugatim.com/s/çiftehane>. (Erişim Tarihi: 13.11.2020).
- BARKAN, Ömer Lütfi, "Edirne Askerî Kassamı'na Âit Tereke Defterleri (1545-1659)", *TTK Belgeler: Türk Tarih Belgeleri Dergisi*, III/5-6, Ankara 1966, 1-479.
- BOZKURT, Fatih, *Tereke Defterleri ve Osmanlı Maddi Kültüründe Değişim (1785-1875 İstanbul Örneği)*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Sakarya 2011.
- _____, "Osmanlı Dönemi Tereke Defterleri ve Tereke Çalışmaları", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi (TALİD)*, cilt 11, sayı 22 (İstanbul 2013), 193-229.
- _____, "Tereke Defterleri ve Osmanlı Demografi Araştırmaları", *İ.Ü.E.F. Tarih Dergisi*, 54, İstanbul 2012, 91-120.
- _____, *III. Mustafa Dönemine Ait Bir Kadınefendinin Masraf Defteri*, İstanbul 2016.
- Bozkurt, Nebi, "Seccâde", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*, XXXVI (İstanbul 2009), 269-271.
- CANBAKAL, Hülya, "Barkan'dan Bu Yana Tereke Çalışmaları", *Vefatının 30. Yıldönümünde Ömer Lütfi Barkan: Türkiye Tarihçiliğine Katkıları ve Etkileri Sempozyumu*, İstanbul 2009, 1-7.
- CEZAR, Yavuz, "Bir Âyanın Muhallefâtı Havza ve Köprü Kazaları Âyanı Kör İsmail-Oğlu Hüseyin Müsadere Olayı ve Terekenin İncelenmesi", *Bellekten*, XLI/ 161, Ankara 1977, 41-78.
- ÇAĞMAN, Filiz, "Katalog", *Çağlarboyu Anadolu'da Kadın*, İstanbul 1993.
- ÇAKMUT, Feza, "Topkapı Sarayı Müzesi'nden Carillon Çan Sesli Sa'atler", *Antikalar.com*, <http://www.antikalar.com/topkapi-sarayi-muze-sinden-carillon-can-sesli-sa-atler/> (Erişim Tarihi: 13.09.2020).
- Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı, "Kenzü'l-arş isminde me'sûr bir Duâ var mıdır?", <https://kurul.diyaret.gov.tr/Cevap-Ara/765/kenzu-l-ars-isminde-me-sur-bir-Duâ-var-midir> (Erişim Tarihi: 13.09.2020).
- GEDİKLİ, Fethi, "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyce Sicilleri", *TALİD*, III/5, İstanbul 2005, 187-213.
- İŞİK, Emin, "En'âm Sûresi", *DİA*, XI, İstanbul 1995, 169-170.

- İNALCIK, Halil, "Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, I/2, Ankara 1943, 89-96.
- İNCE, Yunus, "II. Mahmud Devri Reformlarının Tebaa Tarafından Algılanışı", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, XXXII/2, İzmir 2017, 427-457.
- KOÇ, Fatma-KOCA, Emine "Osmanlı Kanunlarında Giyim-Kuşam Yasakları", *Türk-İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, sayı 10 (Konya 2010), 31-50.
- KOÇU, Reşat Ekrem, *Türk Giyim Kuşam ve Süslenme Sözlüğü*, İstanbul 1969.
- MEHMED SÜREYYÂ, *Sicill-i Osmanî Yahud Tezkire-i Meşâhir-i Osmâniyye*, (Haz. Mustafa Keskin, Ayhan Öztürk, Ramazan Tosun), I, İstanbul 1995.
- OĞUZ, Gülser, "Bir Sultanın Giyiminden Kesitler: Fatma Sultan", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, İlkbahar 2018, 5(14), 248-274.
- ÖZEN, Mine Esiner, "Türkçe'de Kumaş Adları", *Tarih Dergisi*, sayı 33, İstanbul 1982, 291-340.
- ÖZTÜRK, Said, "Tereke Defterlerine Göre XVII. Asırda İstanbul'da Aile Nüfusu, Servet Yapısı ve Dağılımı", *İstanbul Araştırmaları*, sayı 3, İstanbul 1997, s. 21-58.
- PARLATIR, İsmail, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ankara 2006.
- SABEV, Orlin, "Osmanlı Toplumsal Tarihi İçin Değerli Kaynak Teşkil Eden Tereke ve Muhallefât Kayıtları", *Osmanlı Coğrafyası Kültürel Arşiv Mirasının Yönetimi ve Tapu Arşivlerinin Rolü Uluslararası Kongresi (21-23 Kasım 2012 İstanbul) Bildiriler*, I, ed. Mehmet Yıldırım, Songül Kadıoğlu, Ankara 2013, 259-272.
- _____, "Okuyan Taşralı Bir Toplum: Rusçuk Müslümanlarının Kitap Sevgisi (1695-1786)", *Balkanlar'da İslâm Medeniyeti Uluslararası Üçüncü Sempozyum (Bükreş, Romanya/1-5 Kasım 2006) Tebliğleri*, İstanbul 2011, s. 575-607.
- ŞAHİN, Şayan Uluhan, "Türk Kültüründe At Arabası", *Bilig*, sayı 32, Ankara 2005, 165-178.
- ŞEMSEDDİN SÂMÎ, *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul 2007.
- Türkçe Sözlük*, haz. Şükrü Halûk Akalın vd., 10. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005.
- ULUÇAY, M. Çağatay, *Padişahların Kadınları ve Kızları*, TTK, Ankara 2001.

EKLER

(EK 1)

TSMA, D. 1004/3 Numaralı Defterin Transkripsiyonu

TSMA, D. 1004/3			
Cennetmekân Sultan Mahmud Han-ı sâni hazretlerinin kadınlarından merhûme Nuritab Dördüncü Kadınefendi hazretlerinin müzâyede olunan muhallefâtın[ın] bir kıta defteridir, fî 10 Mart sene 302.			
Merhûme-i müşarünileyhânın muhallefâtından olub Mabeyn-i Hümâyûn cenâb-ı mülûkâneye arz ve takdim kılınan			
Kuruş	Aded	Cins eşya	Mûlahazat
	1	Güğez fildişi kabzalı balçık ve çamurluk ve bendleri tabak üzerine altun ve firûze ve yakut ile müzeyyen Horosan seyf	
	1	Yeşil boyalı tahta mahfuzalı kâr-ı kadîm oturtma sa'at	
	1	Penbe kadife üzerine sim meşin ta'âm iskemlesi	
	2	Laciverd kadife üzerine sim meşin ta'âm iskemlesi	
	1	Köşeli ma'a kapak yeşim anber kutusu	
	1	Güğez meşin mahfaza derûnunda ma sim kapak yeşim tas	
	1	Pirinc musluklu Japonkâri ma'a kapak küp	
870	1	On bir satırlı Teberdar Hafız Mehmed Emin hattıyla kebîr kıta kelâm-ı kadîm	
355	2	Pırlanta ve roza elmas yaşmak iğnesi	
135	4	Sagîr roza elmas iğne	
355	1	Tepesi zümrüd yaşmak iğnesi	
805	3	İncü ve elmas tepeli yaşmak iğnesi	
Toplam: 2520			
0360	2	Pırlanta sagîr yaşmak iğnesi	
0655	1	Roza elmas yüzük	
2350	1	Roza elmas pat iğne	
3800	1	Pırlanta ile müzeyyen ok ve yay resminde baş iğnesi	
0525	1	Roza elmas kabakçiçeği iğne	
Toplam: 10210			
1610	1	Pırlanta ile müzeyyen lokum? iğne	
7550	6	Pırlanta ile müzeyyen ok ve yay resminde sagîr baş iğnesi	
1700	3	Pırlanta tepeli sagîr baş iğnesi	
0700	1	Yüzlü yakut yüzük	
0200?	6	Altun halkalı tekli firûze yüzük	
0680	3	Pırlanta tepeli sagîr yaşmak iğnesi	
Toplam: 22755			
			22705
665	2	Sagîr tepsi derûnunda sim buhûrdân	
255	6	Yıldızlı sim arûsek saplı çatal bıçak ve kaşık	
250	1	Yıldızlı sim gülâbdân	
1750	1	Sim leğen ma'a ibrik ve sabunluk	

0350	12	Sim kahve fincan zarfı	
0222	1	Sim kaplu tahta kahve kutusu	
1230	1	Sim kahve askısı ma'a ibrik	
0260	1	Altun kahve fincanı zarfı	
0875	12	Manastırkâri sim kahve fincanı zarfı	
087	1	Sim koyun sa'ati ma köstek	
1500	1	Sim sahpahane?	
0305	12	Sim çay kaşığı	
200	01	Mavi minalı altun kahve fincanı zarfı	
700	02	Sim kahve tepsi	
120	02	Sagîr sim kutu derûnunda pâdzehr	
251	6	Sim kaşık ve çatal ve bıçak	
1285	1	Sagîr sim leğen ma'a ibrik	
550	9	Sim kafesli tuzluk	
101	1	Sim su kupası	
1300	10	Sim kahvealtı tabağı	
340	2	Sim saplı mikseran	
200	1	Sim kabzalı ve kapaklı sagîr bıçak	
270	1	Sim hamam tası	
111	9	Yıldızlı sim tuz kaşığı	
1010	1	Sim kahve askısı ma'a ibrik	
0045	1	Sim kahve fincanı zarfı	
107	1	Sim koyun sa'ati ma köstek	
565	12	Manastırkâri sim kahve fincanı zarfı	
1500	33	Sim çatal ve bıçak ve kaşık	
			39109
[g.3]			
107	1	Nuhâs kebîr güğüm	
32	2	Ma'a kapak nuhâs tencere	
38	2	Orme esb pûşîdesi	
46	2	Nuhas su güğümü	
59	7	Humayûn pencere şemsiyesi	
171	25	Humayûn pencere şemsiyesi	
101	1	Sırmalı meşin tabe kapağı	
70	1	Tabe derûni hırdavat	
190	1	Kebîr semâver	
61	5	Nuhâs sagîr ve kebîr kuşhane	
57	1	Pirinc tel kebîr kuş kafesi	
130	10	Güğez zemin yaprak resmi porselen salata tabağı	
42	1	Pirinc havan	
50	6	Porselen vazo ve billur sürahi	
599	1	Saksonya ma'a kapak kavanoz	
54	6	Nuhâs ta'âm sahanı ve yumurta tabesi	
59	1	Basma yüzlü kadife minder	
140	4	Ma tepsi kapaklı porselen kâse ma'a tabak	
61	13	Tabla derûnunda billur sürahi ve şişe	
271	1	Yıldızlı sa'at ma'a porselen vazo	
35	6	Tahta sigara sehpa	
101	1	Ayineli tahta çekmece	
55	2	Nuhâs bakrac ve tencere	
125	2	beş mumlu ma'a fânûs pirinc şamdân	
30	2	Nuhâs reçel kavanozu	
23	1	Pirinc havan	
53	6	Nuhâs kevgir ve	
56	1	Teneke leğen ma'a ibrik	

131	5	Nuhâs güğüm	
65	5	Tomar boğça ve ceviz çarşab	
41	12	Porselen âdi tabak	
80	07	Humayûn sofra ve havlu ve peçete	
46	03	Billur sürahi ve kupa	
			42282
47	1	Boğça derûni	
31	1	Tehî sandık	
44	3	Sagîr fincan derûnunda cüzi hazine yağı?	
131	8	Köhne nuhâs leğen ve bakraç	
48	1	Güğez pulat tepsi	
57	1	Nuhâs köhne cameşuy leğeni	
11	2	Tahta sandık ve cendere	
32	3	Nuhâs bakraç	
108	12	Köhne kâğıd kaplı paravan	
109	8	Basma köhne pencere perdesi	
064	3	Reçel memlü âdi kavanoz	
245	14	Tepsi derûnunda porselen sagîr perhiz sahanı ma'a kapak	
051	4	Köhne pulat tepsi derûnunda reçel memlü âdi kavanoz	
14	3	Toprak güveç kabı	
052	5	Âdi porselen kâse ve tabak	
080	5	Elvan keten pencere perdesi	
121	1	Keten yüzölü penbe erkân şiltesi	
078	2	Tire karyola pûşîdesi	
141	5	Humayûn üzerine tire işlemeli yorgan ve tülbind yüz yadığı	
200	2	Çarçubesi yaldızlı duvar aynası	
054	5	Köhne basma pencere perdesi	
090	1	Vasita kıta? pirinc semâver	
060	5	Köhne kehrübâ çubuk takımı	
075	5	Köhne nuhâs güğüm ve birun? tası ve ibrik	
450	4	Laciverd maşlah? pencere perdesi	
140	1	Pirinc ta'âm tepsisi	
150	3	Beyaz kalemkâri yorgan ve yasdık	
485	1	Güğezli tutma renk nihâlesi	
080	2	Tül cibinlik	
115	2	Bilâyüz ... penbe memlü yatak şiltesi	
086	1	Nuhâs ta'âm tepsisi	
145	1	Penbe zemin kabartma çiçekli su destisi	
106	1	Pulat tepsi	
			45988
[g.4]			
200	10	Köhne tül pencere perdesi	
100	2	Meksur hak madeni âdi tabak	
201	4	Güğez perde ve sagîr gezdirmen minderi	
84	8	Tabe derûnunda porselen kâse vesair hırdavat	
16	1	Köhne tahta anbar	
36	1	Köhne çinko banyo	
166	10	Keten pencere perdesi	
47	4	Sepet derûnunda reçel kavanozu	
440	5	Güğez maşlah? pencere perdesi	
85	6	Basma pencere perdesi	
23	1	Sepet derûnunda tahta kaşık ve teneke huni? ve hırdavat saire	

290	12	Köhne keten pencere perdesi	
80	1	Sagır pirinc semâver	
69	3	Çuz yatak çarşabı	
161	05	Reçel memlü pirinc kavanoz	
70	2	Sedefli hamam nalını	
60	1	Tül cibinlik	
53	08	Köhne güğez ... sehpa pûşîdesi	
51	1	Köhne ceviz camlı dolab	
130	1	Köhne Lâhurâkî tuz? takımı	
139	15	Beyaz sııklı pencere şemsiyesi	
271	19	Porselen yemiş tabağı	
82	02	Ma'a kapak ve tabak porselen kâse	
100	1	Billur üç mumlu şamdân	
223	5	İpekli kumaş yorgan ve yüz yasdığı	
088	4	Tire yatak pûşîdesi	
120	2	Yaldızlı çarçubeli duvar aynası	
060	4	Şurub memlü billur sürahi	
395	1	Beyaz sıımalı meşin çanta	
149	1	Üzeri siyah mermerli maden sehpa	
062	9	Sarı sııklı pencere şemsiyesi	
579	1	Pirinc çenberli eski maden kâse	
060	11	Şurub memlü siyah şişe	
			50678
176	4	Müsta'mel ipek işlemeli yorgan ve yazma yüz yasdığı	
135	2	Nuhâs cameşuy leğeni	
92	1	Pirinc abdest leğeni ma'a ibrik	
66	5	Penbe memlü maşlah? ve basma yüzlü gezdirme min-deri	
56	3	Müsta'mel pulad tepsi	
55	2	Köhne ceviz orta sehpa	
12	3	Tehî teneke ve sepet sandık	
41	1	Sagır pirinc havan	
240	1	Yaldızlı nuhâs leğen ma'a ibrik	
99	3	Porselen etmek selesi ve tabak	
55	2	Avîzeli tek mumlu billur şamdân	
32	1	Pirinc havan	
19	2	Zemzem-i şerife memlü hasırlı şişe	
22	8	Sepet derûnunda tahta nalın? vesair hırdavat	
54	6	Nohudî sııklı pencere şemsiyesi	
30	10	Yazı levhası	
175	2	Humayûn yüzlü penbe memlü yatak şiltesi	
64	3	Çöz çarşab	
300	5	Yaldızlı nuhâs ma'a kapak perhiz sahanı ve çorba tası	
115	1	Güğez maşlah? yüzlü penbe memlü şilte	
21	5	Yazı levhası	
27	1	Maltakâri su küpü	
250	4	Keten yüzlü penbe memlü şilte ve yastık	
270	6	Ma'a kapak saksonya sahan	
35	1	Sagır küncan?	
66	1	Siyah ceviz sigara sehpa	
36	1	Maltakâri su küpü	
130	5	Beyaz porselen çay tabağı	
67	5	Penbe memlü yazma yüz yasdığı	
51	2	Yaldızlı kâr-ı kadîm sandalye ve pelesenk saplı mikse- ran	

210	2	Pulat tepsi derûnunda makapak ve tabak elmastraş hoşab kâsesi	
85	1	Porselen hoşab kâsesi	
140	3	Sarı teneke ibrik ve nuhâs kazgan	
			53904
[g.5]			
060	2	Köhne kalemkâri seccâde ma'a minder	
240	5	Elvan kumaş kaplı penbe memlü gezdirmе minderi	
205	14	Tire işlemeli dülbend perde ma'a korniş	
112	1	Kâr-ı kadîm billur su destisi	
680	1	Eski maden ibrik	
150	12	Saksonya fincan	
040	11	Pulat tepsi derûnunda sûrahi ve şişe	
165	1	Üzeri mermerli maden sehpa	
250	10	Beyaz sııklı pencere şemsiyesi	
152	3	Pirinc cam fener	
100	19	Köhne keten pencere şemsiyesi	
400	1	Kebîr nuhâs semâver	
96	1	Nuhâs tepsi	
480	1	Yaldızlı pirinc donanmalı Pariskâri rehâvîli sa'at	
95	6	Âdi porselen ma'a kapak tabak	
135	1	Sepet çocuk arabası	
56	3	Tombak buhûrdân ve gülâbdân	
57	1	Pirinc ta'âm tepsisi	
335	1	Siyah boyalı Pariskâri âdi oturtma sa'at	
116	6	Basma yüzlü penbe memlü sağır şilte ve yüz yasdığı	
62	3	Köhne yazma seccâde	
160	2	Penbe zar çarşab	
071	5	Kütüb-i Mütenevî	
101	20	Köhne beyaz sııklı pencere şemsiyesi	
100	02	Penbe memlü pike şilte	
271	4	Turuncu zemin saksonya sahan ma'a ibrik	
75	7	Yazı levhası	
29	4	Teneke cam fener	
45	2	Âdi sûrahi	
53	4	Âdi kurban bıçağı	
40	1	Tahta sandık derûnunda hırdavat	
28	2	Tel kanarya kafesi	
40	2	Penbe memlü tire yüzlü kanepе yasdığı	
			58903
62	9	Âdi porselen sağır ve kebîr tabak	
21	1	Meksur ceviz dolab	
80	1	Köhne çuka kapı perdesi	
110	4	Kadife minder ve yasdık	
40	1	Ceviz çiftchane	
12	12	Âdi kahve fincanı	
36	3	Yazı levhası	
210	1	Camlı ceviz dolab	
092	5	Pulat tepsi derûnunda sağır kâse	
34	6	Tülbend karyola	
45	5	Nuhâs sağır kadayıf tepsisi ve yumurta tabesi	
60	2	Kadife minder ve yasdık	
40	8	Toprak ve ceviz ve porselen ma'a zarf kahve fincanı	
350	1	Penbe memlü basma yüzlü yatak şiltesi	
90	2	Tire karyola püşidesi	

53	4	Nuhâs yumurta tabesi ve sagîr tepsi	
450	1	Beyaz çift kulplu saksonya kavanoz	
160	2	Mertebânî kâse	
120	4	Köhne kadife erkân minderi ve yasdık	
45	1	Sagîr teneke leğen ma'a ibrik	
660	2	Yedişer mumlu billur şamdân	
80	9	Tire sehpa sagîr pûşîde	
92	1	Ma'a fânûs billur şamdân	
87	2	Ma'a fânûs fakfon şamdân	
125	2	İsfaki? sagîr boğça	
200	1	Penbe memlü basma şilte	
055	2	Köhne kadife minder ve yasdık	
360	34	Porselen piyata ve yemiş selesi	
200	2	Billur ma'a fânûs avîze	
075	1	Maden sehpa	
160	2	Penbe porselen gaz lambası	
165	1	Penbe memlü basma yüzlü yatak şiltesi	
041	2	Köhne yazma seccâde	
[g.6]			
			63313
137	2	Yaldızlı pirinc şamdân ma'a fânûs	
80	1	Sarı teneke leğen ma'a ibrik	
445	1	Uzeri boyalı rehâvîli sa'at	
56	2	Köhne kadife minder ve yasdık	
260	2	Penbe memlü basma yatak şiltesi	
540	11	Penbe memlü erkân minderi ve yasdığı	
83	9	Köhne nuhâs sahan ve yumurta tabesi ve kuşhane	
15	1	Tehî tahta anbar	
36	1	Pirinc şamdân	
101	25	Köhne nohudi sııklı pencere şemşiye	
21	3	Tel kanarya kafesi	
64	5	Penbe memlü yasdık	
44	2	Fakfon şamdân	
25	2	Billur asma'a fânûs	
101	1	Köhne güzel çuka zar	
250	2	Yaldızlı çarçubeli tuğra-i garrâ	
200	1	Ankara kebesi	
155	1	Sagîr pirinc mangal tabesi	
130	1	Yaldızlı nuhâs sagîr leğen ma'a ibrik	
172	3	Hümâyûn üzerine yün ipek işlemeli seccâde	
025	2	Ma'a kapak şişeden şeker kâsesi	
082	7	Bursakâri havlu ve tomar boğça	
960	1	Güğe ve turuncu dokuma? oda Kalîçesi	
035	4	Yazı levhası	
189	8	Köhne yazma yorgan ve yüz yasdığı	
100	1	Yün diz pûşîdesi	
031	1	Tehî servi sandık	
305	1	Sarı sırma işlemeli Arakiyye seccâde	
090	2	Çarçubesi yaldızlı tuğra-i garrâ	
073	1	Mısır taşından mamul su tası	
280	12	Mercan saplı sedef ve bakır ta'âm kaşığı	
165	01	Kenarı oymalı nuhâs sagîr tepsi	
250	02	Ma'a saksonya kâse ma'a kapak	
			68803
73	2	Pirinc sagîr leğen ma'a ibrik	
60	27	Âdi reçel tabağı ve kahve fincanı	

1270	1	Köhne tos şalı	
150	9	Tülbend perde ve beyaz sııklı pencere şemsiyesi	
380	13	Tire işlemeli tülbend perde	
225	1	Mai minalı yıldızlı üç boğumlu dürbün	
127	6	Ketb-i Mütenevvi	
200	1	Köhne fındıklı atlas üzerine sarı sim tel işlemeli kahve pûşidesi	
405	1	Köhne mai atlas kaplı elma kürk	
40	1	Maden kaplama ta'âm sehpaı	
125	3	Yazı levhası	
81	12	Köhne beyaz sııklı pencere şemsiyesi	
46	12	Porselen kahve fincanı	
260	1	Rehâvîli yıldızlı pirinc donanmalı sa'at	
155	27	Köhne tahta kafes paravan fener	
87	6	Âdi porselen etmek selesi kâse ve maden ibrik	
80	11	Şamdân fânusuyla tel kanarya kafesi	
43	2	Tahta dolab	
31	1	Tehî servi sandık	
35	5	Âdi porselen çay fincanı	
46	2	Tehî teneke sandık	
23	1	Boyalı sagîr tahta dolab	
45	9	Toprak kavanoı ve tehî hasırlı şişe	
26	3	Ceviz iskemle	
77	4	Çözme köhne yatak çarşabı	
20	2	Tahta kahve kutusu ve mermer havan	
47	3	Sagîr sigara sehpaı	
41	7	Âdi porselen perhiz sahanı ma'a kapak	
840	6	Güğez ipekli kumaş kaplı erkân minderi ve yasdığı	
096	3	Köhne nuhâs abdest leğeni	
030	1	Köhne boyalı tahta anbar	
080	1	Köhne atlas seccâde yüzü?	
122	2	Yıldızlı nuhâs hamam tası	
[g.7]			
			74169
65	3	Amerikan yatak bağı	
20	2	Pirinc taka tuka	
57	1	Beyaz zemin köhne parça şal	
62	4	Çuka parçaları	
40	1	Ma'a kapak ve tabak billur hoşab kâsesi	
195	1	Ma'a tabe pirinc mangalı	
053	6	Meksur yemişlik billur	
050	1	Yazma seccâde	
125	2	Sakızkâri abdest kutusu	
278	1	Çarçubesi yıldızlı duvar aynası	
199	1	Köhne ceviz kebîr dolab	
362	1	Yıldızlı nuhâs kaplı ta'âm iskemlesi	
045	37	Âdi porselen salata tabağı	
406	4	Penbe memlü kumaş yüzlü yatak şiltesi ve yasdık	
060	2	Köhne güğez ihram	
030	3	Köhne yazma yüz yasdığı	
800	6	Yıldızlı nuhâs tepsi derûnunda yıldızlı nuhâs ma'a kapak sahan	
695	2	Boyalı çarçubeli ayna	
120	2	Köhne maden duvar konsolu	
026	1	Köhne sagîr sedef çekmece	
175	1	Pirinc semâver	

190	1	Çarçubesi yıldızlı duvar aynası	
070	7	Boğça derûnunda tire işlemeli tûlbend perde	
315	1	Çarçubesi yıldızlı duvar aynası	
065	1	Köhne pullu rızai şal parçası	
460	1	Basma oda Kalîçesi	
101	2	Köhne yeşil çuka perde	
135	2	Nuhâs cameşuy leğeni	
100	2	Üzeri mermerli köhne konsol	
090	2	Köhne ... sofra	
100	1	Boyalı toprak leğen ma'a ibrik	
070	4	Porselen ma'a kapak ve tabak kâse	
025	1	Hasır saf seccâdesi	
			79753
22	1	Boyalı tahta elbise dolabı	
20	3	Köhne ve çuka sofra	
16	13	Toprak kavanoz	
54	8	Bilâyüz penbe memlü sagır yüz yasdığı	
50	3	Köhne tomar yüzlü penbe memlü gezdirme minderi	
29	1	Köhne anbar	
55	2	Nuhâs ibrik	
25	5	Bilâyüz penbe memlü yüz yasdığı	
15	2	Köhne tahta sandık	
41	2	Nuhâs abdest leğeni	
40	5	Köhne nuhâs şerbet güğümü ve maşraba	
60	1	Siyah çarçubeli siyah ayna	
26	4	Porselen âdi tabak	
81	6	Penbe memlü köhne yazma yüz yasdığı	
40	1	Porselen üç gözlü sefer taşı	
41	4	Penbe memlü köhne duvar yasdığı	
325	2	Lâhurî maşlah? pencere perdesi	
191	2	Çarçubesi yıldızlı köhne ayna	
28	2	Tek mumlu pirinc şamdân	
75	1	Pirinc semâver	
105	4	Mai zemin porselen ta'âm sahanı	
58	8	Mütenevî köhne yüz yasdığı	
90	1	Su küpü	
150	2	İsfaki? boğça	
360	1	Çift kulplu saksonya kavanoz	
73	2	Pike yatak pûşîdesi	
99	1	Billur avîzeli şamdân	
90	1	Billur avîzeli şamdân	
430	1	Üzeri mermerli Pariskâri dolab	
43	6	Mütenevî dülbend şerbet makraması	
380	1	Altun kancalı? ucu incilü mercan sübha	
31	1	Çarçubesi aynalı köhne âyine	
41	3	Müsta'mel çözme çarşab	
27	1	Kebîr sac mangal	
			82964
[g. 8]			
300	1	Japonkâri ma'a kapak kâse	
28	1	Tehî tahta sandık	
49	1	Tahta sandık derûnunda bir mikdar sabun	
103	14	Keten peçete ve sofra	
250	1	Beyaz Hümâyûn üzerine sim tel işlemeli sofra	
230	2	Üzeri mermerli maden duvar konsolu	
115	2	Uçları kılardan işlemeli abdest havlusu	

63	28	Porselen tabak	
799	1	Köhne samur nâfesi sagîr kürk	
084	2	Güğeç billur asma' a fânûs	
225	1	Eski maden sagîr çay ibriği	
700	1	Yaldızlı nuhâs abdest leğeni ma' a ibrik	
041	1	Çarçubesi yaldızlı sagîr ayna	
250	1	Çarçubesi yaldızlı sagîr ayna	
100	7	Köhne gezdirme minderi ve yasdık	
355	1	Beyaz sırmalı güğeç kadife çanta	
70	1	Tahta dolab	
915	6	Sarı sim tel işlemeli şerbet makraması ve köhne sofra	
300?	1	Pirinc mangal ma' a tabe	
126	2	Billur hoşab kâsesi ma' a kapak	
170	1	Köhne tomar kaşık takımı	
260	4	Saksonya kâse ve sahan	
91	1	Pirinc abdest leğeni ma' a ibrik	
155	2	Nuhâs cameşuy leğeni	
50	11	Mütenevvî porselen tabak	
02	1	Köhne tahta ta'âm iskemlesi	
27	1	Tahta dolab	
575	2	Çarçubesi yaldızlı duvar aynası	
21	3	Tahta iskemle ve tahta rahle	
39	1	Köhne kebîr tahta dolab	
163	1	Billur hoşab kâsesi ma' a kapak ve tabak	
131	2	Köhne beş mumlu pirinc şamdân	
050	1	Fildişi çift dürbün	
			89802
96	1	Arûsek çifte dürbün	
89	1	Bilâmermer ceviz konsolu	
270	1	Köhne yeşil Lâhurâkî üzerine kılabledan işlemeli seccâde	
141	1	Mermerli ceviz konsolu	
110	2	Köhne Lâhurî şal parçası	
100	8	Beyaz sııklı pencere şemsiyesi	
260	2	Sırma yün ipek işlemeli Arakıyye seccâde	
255	2	Keman ve lavta	
70	6	Hümâyûn sofra ve peşkîri	
199	7	Saksonya perhiz sahanı ve tabak	
376	3	Mai maşlah? pencere perdesi	
355	1	Pirinc mangal ma' a tabe	
185	4	Sırma işlemeli abdest havlusu ve kumaş boğça	
320	1	Köhne laciverd atlas üzerine sarı pul işlemeli kahve pûşidesi	
110	9	Beyaz sııklı pencere şemsiyesi	
085	32	Âdi porselen tabak	
081	2	Yaldızlı billur hoşab kâsesi	
136	13	Keten penbe ve sofra pûşidesi	
175	2	İpek işlemeli arrakiye seccâde	
92	1	Yeşil bürümcek köhne cibinlik	
55	5	Bursakâri hamam havlusu ve sofra	
115	1	Pirinc ta'âm tepsisi	
121	1	Saksonya sekiz köşeli ma' a kapak kâse	
650	2	Çarçubesi yaldızlı duvar aynası	
166	2	Temür karyola	
90	5	Ma' a kapak penbe porselen kâse	
10	1	Tabe derûnı hırdavat	

62	13	Boyalı tahta korniş	
15	3	Yazı levhası	
40	3	Porselen ta'âm sahanı ma'a kapak	
45	2	Köhne canfes şemsiye	
51	6	Kenarı tire işlemeli Hümâyûn sofra ve peşkîr	
60	1	Nuhâs ta'âm tepsisi	
			94787
[g.9]			
68	2	Köhne kalemkâri seccâde	
43	2	devetüyü yelpâze	
30	7	Âdi el havlusu	
52	2	Nuhâs su ibriği	
91	1	Billur hoşab kâsesi	
235	1	Sedef ta'âm iskemlesi	
80	1	Âdi porselen su destisi	
81	8	Mai sepet çiçeklik	
150	2	Sarı sim tel işlemeli abdest havlusu	
251	1	Beyaz Hümâyûn üzerine sarı sim tel işlemeli sofra	
36	7	Âdi ta'âm havlusu	
120	14	Derûni boyalı porselen beyaz salata tabağı	
125	4	Yazı levhası	
60	6	Köhne hasır sandalye	
75	3	Hümâyûn yatak çarşabı	
337	1	Eski maden kavanoz	
160	1	Sırma ve yün iplik işlemeli arrakiyye seccâde	
72	1	Frenk tulumbası	
135	1	Köhne mai kaplı servi kürk	
24	5	Tire işlemeli Hümâyûn peşkîr	
211	1	Laciverd köhne çuka zar	
190	1	Müsta'mel beyaz ... şal parçası	
135	12	Penbe salata tabak saksonya	
600	1	Sim çenberli saksonya ibrik	
300	1	Sagîr kuburlu çalar sa'at	
047	1	Köhne yazma seccâde	
190	1	İki kulplu saksonya kâse	
180	3	Maden yazı çekmecesini derûnunda mikrâs ve kalemtıraş	
047	2	Yıldızlı nuhâs hamam taşı	
90	2	Buzlu billur çiçeklik	
205	2	... taşdan mamul şamdân	
100	2	Yıldızlı kahve tepsisi ve taşı	
015	1	Teneke kaplı anbar	
			99322
29	3	Uçları tire işlemeli havlu	
55	1	Köhne turuncu çuka perde	
25	6	Keten havlu	
11	1	Canfes şemsiye	
30	4	Âdi sübha	
19	1	Fakfon tepsi	
05	3	Gözlük	
20	15	Keten yemiş peçetesi	
25	1	Demiri yıldızlı gözlük	
89	10	Müsta'mel kehrübâ çubuk takımı	
69	01	Boğça derûnu hırdavat	
21	01	Köhne kehrübâ çubuk takımı	

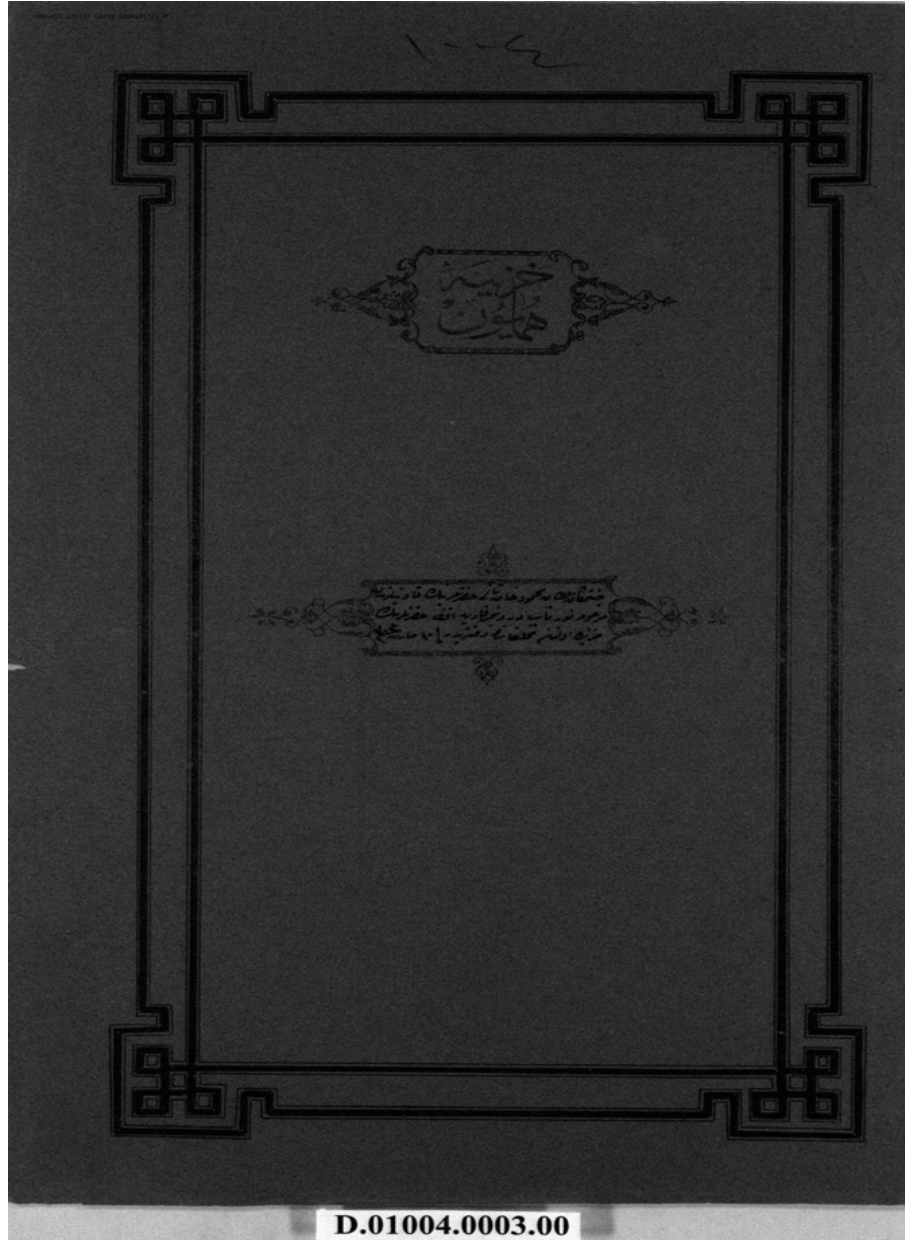
41	04	Billur tabak	
61	5	Nuhâs sahan ma'a kapak	
100	7	Nuhâs pilav tası	
54	7	Köhne nuhâs karavan ve tepsi ve hırdavat saire	
32	4	Tahta korniş	
63	10	Keten yemiş peçetesi	
275	3	Eski maden yazı hokkası ve gülâbdân	
60	5	Billur hoşab kâsesi ve billur fânûs	
70	3	Çözme çarşab	
91	1	Mukavva kutu derûnunda bir mikdar kurs	
150	3	Saksonya kâse	
205	1	Yaldızlı ve musluklu su küpü	
305	1	Başları işlemeli çarşab	
250	5	Başları ipekli hamam havlusu	
120	1	... boğça	
38	2	Pirinc ... ve pirinc kahve tepsi	
131	1	Siyah örme? hırka	
1300	1	Mai ... üzerine pul ve tırtıl ve inci işlemeli ve vasıta? tek zümrüdlü kahve pûşidesi	
0031	1	Ta'âm havlusu	
0155	29	Porselen tabak ve billur kaşık ...	
0020	05	Nuhâs yumurta tabesi ve ibrik	
[g.10]			
			103272
215	1	Sedef ta'âm iskemlesi	
121	7	Keten sofa bezi ve peçete	
20	4	Hümâyûn yatak çarşabı	
99	5	Sim kabzalı kaşık kisesi ve sırmalı ta'âm nihâlesi	
105	1	Pirinc ta'âm tepsi	
19	2	Billur asma kandil	
200	5	Yaprak resminde saksonya yemiş tabağı	
69	4	Penbe billur zemzem-i şerif fincanı	
125	1	Güğez ihram	
27	1	Tahta tehî anbar	
16	1	Tahta kutu derûnunda hırdavat	
18	14	Porselen tabak kapağı	
58	1	Tahta çekme derûnunda hırdavat	
54	3	Müsta'mel yatak çarşabı	
53	8	Sagır tahta tabe derûnu	
150	1	Laciverd zemin ma'a kapak saksonya kâse	
81	12	Yaldızlı tahta korniş	
120	1	Köhne güğez çuka yatak pûşidesi	
50	16	Keten peçete ve sofa	
150	1	Güğez ihram	
175	1	Samanî zemin şâlâki üzerine ipek işleme seccâde	
36	1	Tahta sandık derûnunda hırdavat	
112	1	Lâhurî şal parçası	
50	2	Müsta'mel yatak bağı	
58	9	Tahta korniş	
300	1	Köhne .. kaşmir? kaplı vaşak diz kürkü	
81	2	İpekli tomar elbise boğçası	
80	1	Kanaviçe işlemeli ayak? nihâlesi	
220	2	Lavta	
50	2	Bilâkapak saksonya su bardağı	
73	1	Güğez atlas üzerine süzenî işlemeli sofa	
200	1	Üzeri mermerli maden konsol	

062	1	Pirinc ta'âm tepsisi	
			106522
221	8	Sûzenî ipek işlemeli hamam havlusu	
40	17	Tahta korniş	
100	1	Üç boğumlu dürbün	
275	1	Üzeri mermer maden konsol	
70	11	Tahta korniş	
43	1	Siyah canfes şemsiye	
36	17	Mütenevvî' köhne korniş	
90	1	Mai billur bardak	
900	7	Güğeş tomar yüzlü erkân minderi ve şiltesi ve yastığı	
67	4	Billur sürahi ve porselen etmek selesi	
220	1	Ceviz ta'âm sofrası	
185	1	Sagîr iki elmas taşlı yelpâze	
415	1	Üzeri kabartma çiçekli porselen desti	
20	5	Köhne basma sofa	
51	3	Yatak çarşab	
60	1	Kadife kaplı tahta sandık	
170	1	Üzeri mermerli maden konsol	
137	8	Eski maden çay bardağı ve reçel tabağı	
050	3	Bakır? tatlı kaşığı	
053	1	Yıldızlı nuhâs kahve tepsisi	
31	3	Geyik boynuzu	
100	2	Devekuşu yumurtası	
030	2	Pirinc hamam taşı	
025	2	Tahta nerd-ban	
18	1	Boğça derûnunda hırdavat	
24	10	Hacamat takımı	
56	1	Köhne tahta anbar	
12	1	Sagîr pirinc el tenviri	
38	8	Yıldızlı tahta korniş	
21	1	Pirinc şamdân tablası	
103	2	Köhne güğüş ve sarı ta'âm sofrası	
120	6	Müsta'mel keten pencere perdesi	
810	7	Güğüş tomar kaplı erkân minderi ve şiltesi ve yastığı	
			111113
[g.11]			
45	1	Tahta anbar	
51	1	Tahta elbîse anbarı	
18	9	Tahta korniş	
57	1	Tahta elbîse anbarı	
35	2	Sedef ta'âm kaşığı	
171	6	Müsta'mel keten pencere perdesi	
115	1	Yıldız nuhâs kahve tepsisi	
449	1	İsfâki? yüzlü kaşık takımı	
070	3	Fakfon kahve tepsisi pirinc hamam taşı	
200	1	Uçları kılabledan işlemeli hamam havlusu	
61	2	Fakfon ayaklı kahve tepsisi	
345	23 ar- şun	İsfâki? kumaş parçası	
155	1	Köhne maden yataklık	
90	1	Üç boğumlu sagîr dürbün	
399	1	Tahta kuburlu çalar sa'at	
35	3	Köhne tire siyah sehpa pûşîdesi	
345	1	Yıldızlı kahve askısı ma'a ibrik	
17	3	Meksur maden tabak parçaları	

90	2	Tahta kemeçe	
51	8	Porselen salata tabağı ve boynuz hoşab kaşığı	
900	57 ar- şun	İsfâki? kumaş/ tob 1	
14	3	Tahta ta'âm iskemlesi	
41	4	Müsta'mel basma boğça	
15	25	İpek perde bağı	
89	2	Saksonya şorba tası	
36	2	Şişe derûnunda sandal yağı	
13	1	Yazma Kenzûlarş'ın Duâ nâmesi	
06	8	Silme çubuk	
			115026
Mecmu'-ı tereke esmânı bermu'tad kalemiye ve dellâliye olarak ihsân-ı şâhâne buyrulan merhûme-i müşârünleyhânın Tophanelioğlu'nda vâkı' kasıyyla sahilhânelerinden nakl olunan eşyâ-i nakliyesi muhamminlere virilan. İtâsı 107624			

(EK 2)

TSMA, D. 1004/3 Numaralı Defterin Görüntüsü



موقف	شماره	صفحه	عنوان
۴۹۸۰۹	۱	۴۷	تاریخچه
۱۰۷	۲	۴۱	تاریخچه
۴۴	۳	۴۹	تاریخچه
۴۸	۴	۱۸۱	تاریخچه
۴۶	۵	۴۸	تاریخچه
۵۹	۶	۵۷	تاریخچه
۱۷۱	۷	۱۱	تاریخچه
۱۱۱	۸	۴۴	تاریخچه
۷۰	۹	۱۱۸	تاریخچه
۱۹۰	۱۰	۱۱۹	تاریخچه
۶۱	۱۱	۶۶	تاریخچه
۵۷	۱۲	۴۵	تاریخچه
۱۴۰	۱۳	۵۱	تاریخچه
۴۴	۱۴	۱۶	تاریخچه
۵۰	۱۵	۵۴	تاریخچه
۵۴	۱۶	۸۰	تاریخچه
۵۶	۱۷	۱۴۱	تاریخچه
۵۹	۱۸	۷۸	تاریخچه
۱۱۰	۱۹	۱۹۱	تاریخچه
۶۱	۲۰	۴۰۰	تاریخچه
۴۷	۲۱	۵۶	تاریخچه
۴۵	۲۲	۹۰	تاریخچه
۱۱۱	۲۳	۶۰	تاریخچه
۵۵	۲۴	۷۵	تاریخچه
۴۰	۲۵	۴۰	تاریخچه
۴۴	۲۶	۱۵۰	تاریخچه
۵۴	۲۷	۶۸	تاریخچه
۵۶	۲۸	۸۰	تاریخچه
۱۴۱	۲۹	۱۱۵	تاریخچه
۶۵	۳۰	۸۸	تاریخچه
۴۰	۳۱	۱۶۵	تاریخچه
۸۰	۳۲	۱۱۶	تاریخچه
۴۴	۳۳	۱۱۶	تاریخچه

D.01004.0003.00

ردیف	موضوع	مبلغ	تاریخ
1	مقتضیات	15	1959
2	کریه مخمور و کباب	15	1959
3	بیماری های داخلی	15	1959
4	نورساخت	15	1959
5	کلیه مخمور و کباب	15	1959
6	کریه مخمور و کباب	15	1959
7	بیماری های داخلی	15	1959
8	نورساخت	15	1959
9	کلیه مخمور و کباب	15	1959
10	کریه مخمور و کباب	15	1959
11	بیماری های داخلی	15	1959
12	نورساخت	15	1959
13	کلیه مخمور و کباب	15	1959
14	کریه مخمور و کباب	15	1959
15	بیماری های داخلی	15	1959
16	نورساخت	15	1959
17	کلیه مخمور و کباب	15	1959
18	کریه مخمور و کباب	15	1959
19	بیماری های داخلی	15	1959
20	نورساخت	15	1959
21	کلیه مخمور و کباب	15	1959
22	کریه مخمور و کباب	15	1959
23	بیماری های داخلی	15	1959
24	نورساخت	15	1959
25	کلیه مخمور و کباب	15	1959
26	کریه مخمور و کباب	15	1959
27	بیماری های داخلی	15	1959
28	نورساخت	15	1959
29	کلیه مخمور و کباب	15	1959
30	کریه مخمور و کباب	15	1959
31	بیماری های داخلی	15	1959
32	نورساخت	15	1959
33	کلیه مخمور و کباب	15	1959
34	کریه مخمور و کباب	15	1959
35	بیماری های داخلی	15	1959
36	نورساخت	15	1959
37	کلیه مخمور و کباب	15	1959
38	کریه مخمور و کباب	15	1959
39	بیماری های داخلی	15	1959
40	نورساخت	15	1959
41	کلیه مخمور و کباب	15	1959
42	کریه مخمور و کباب	15	1959
43	بیماری های داخلی	15	1959
44	نورساخت	15	1959
45	کلیه مخمور و کباب	15	1959
46	کریه مخمور و کباب	15	1959
47	بیماری های داخلی	15	1959
48	نورساخت	15	1959
49	کلیه مخمور و کباب	15	1959
50	کریه مخمور و کباب	15	1959

D.01004.0003.00

مجله	شماره	صفحه	عنوان
۷۹۶۹	۴	۶۵	ارتقاءات کلامی در ادب
۷۹۷۰	۵	۵۰	برخی نظریات
۷۹۷۱	۶	۵۷	بازرسی از ادب
۷۹۷۲	۷	۶۴	هنر و ادب
۷۹۷۳	۸	۶۰	تجربیات و نظریات
۷۹۷۴	۹	۶۸	تجربیات و نظریات
۷۹۷۵	۱۰	۷۵	تجربیات و نظریات
۷۹۷۶	۱۱	۸۰	تجربیات و نظریات
۷۹۷۷	۱۲	۸۵	تجربیات و نظریات
۷۹۷۸	۱۳	۹۰	تجربیات و نظریات
۷۹۷۹	۱۴	۹۵	تجربیات و نظریات
۷۹۸۰	۱۵	۱۰۰	تجربیات و نظریات
۷۹۸۱	۱۶	۱۰۵	تجربیات و نظریات
۷۹۸۲	۱۷	۱۱۰	تجربیات و نظریات
۷۹۸۳	۱۸	۱۱۵	تجربیات و نظریات
۷۹۸۴	۱۹	۱۲۰	تجربیات و نظریات
۷۹۸۵	۲۰	۱۲۵	تجربیات و نظریات
۷۹۸۶	۲۱	۱۳۰	تجربیات و نظریات
۷۹۸۷	۲۲	۱۳۵	تجربیات و نظریات
۷۹۸۸	۲۳	۱۴۰	تجربیات و نظریات
۷۹۸۹	۲۴	۱۴۵	تجربیات و نظریات
۷۹۹۰	۲۵	۱۵۰	تجربیات و نظریات
۷۹۹۱	۲۶	۱۵۵	تجربیات و نظریات
۷۹۹۲	۲۷	۱۶۰	تجربیات و نظریات
۷۹۹۳	۲۸	۱۶۵	تجربیات و نظریات
۷۹۹۴	۲۹	۱۷۰	تجربیات و نظریات
۷۹۹۵	۳۰	۱۷۵	تجربیات و نظریات
۷۹۹۶	۳۱	۱۸۰	تجربیات و نظریات
۷۹۹۷	۳۲	۱۸۵	تجربیات و نظریات
۷۹۹۸	۳۳	۱۹۰	تجربیات و نظریات
۷۹۹۹	۳۴	۱۹۵	تجربیات و نظریات
۸۰۰۰	۳۵	۲۰۰	تجربیات و نظریات
۸۰۰۱	۳۶	۲۰۵	تجربیات و نظریات
۸۰۰۲	۳۷	۲۱۰	تجربیات و نظریات
۸۰۰۳	۳۸	۲۱۵	تجربیات و نظریات
۸۰۰۴	۳۹	۲۲۰	تجربیات و نظریات
۸۰۰۵	۴۰	۲۲۵	تجربیات و نظریات
۸۰۰۶	۴۱	۲۳۰	تجربیات و نظریات
۸۰۰۷	۴۲	۲۳۵	تجربیات و نظریات
۸۰۰۸	۴۳	۲۴۰	تجربیات و نظریات
۸۰۰۹	۴۴	۲۴۵	تجربیات و نظریات
۸۰۱۰	۴۵	۲۵۰	تجربیات و نظریات
۸۰۱۱	۴۶	۲۵۵	تجربیات و نظریات
۸۰۱۲	۴۷	۲۶۰	تجربیات و نظریات
۸۰۱۳	۴۸	۲۶۵	تجربیات و نظریات
۸۰۱۴	۴۹	۲۷۰	تجربیات و نظریات
۸۰۱۵	۵۰	۲۷۵	تجربیات و نظریات
۸۰۱۶	۵۱	۲۸۰	تجربیات و نظریات
۸۰۱۷	۵۲	۲۸۵	تجربیات و نظریات
۸۰۱۸	۵۳	۲۹۰	تجربیات و نظریات
۸۰۱۹	۵۴	۲۹۵	تجربیات و نظریات
۸۰۲۰	۵۵	۳۰۰	تجربیات و نظریات
۸۰۲۱	۵۶	۳۰۵	تجربیات و نظریات
۸۰۲۲	۵۷	۳۱۰	تجربیات و نظریات
۸۰۲۳	۵۸	۳۱۵	تجربیات و نظریات
۸۰۲۴	۵۹	۳۲۰	تجربیات و نظریات
۸۰۲۵	۶۰	۳۲۵	تجربیات و نظریات
۸۰۲۶	۶۱	۳۳۰	تجربیات و نظریات
۸۰۲۷	۶۲	۳۳۵	تجربیات و نظریات
۸۰۲۸	۶۳	۳۴۰	تجربیات و نظریات
۸۰۲۹	۶۴	۳۴۵	تجربیات و نظریات
۸۰۳۰	۶۵	۳۵۰	تجربیات و نظریات
۸۰۳۱	۶۶	۳۵۵	تجربیات و نظریات
۸۰۳۲	۶۷	۳۶۰	تجربیات و نظریات
۸۰۳۳	۶۸	۳۶۵	تجربیات و نظریات
۸۰۳۴	۶۹	۳۷۰	تجربیات و نظریات
۸۰۳۵	۷۰	۳۷۵	تجربیات و نظریات
۸۰۳۶	۷۱	۳۸۰	تجربیات و نظریات
۸۰۳۷	۷۲	۳۸۵	تجربیات و نظریات
۸۰۳۸	۷۳	۳۹۰	تجربیات و نظریات
۸۰۳۹	۷۴	۳۹۵	تجربیات و نظریات
۸۰۴۰	۷۵	۴۰۰	تجربیات و نظریات
۸۰۴۱	۷۶	۴۰۵	تجربیات و نظریات
۸۰۴۲	۷۷	۴۱۰	تجربیات و نظریات
۸۰۴۳	۷۸	۴۱۵	تجربیات و نظریات
۸۰۴۴	۷۹	۴۲۰	تجربیات و نظریات
۸۰۴۵	۸۰	۴۲۵	تجربیات و نظریات
۸۰۴۶	۸۱	۴۳۰	تجربیات و نظریات
۸۰۴۷	۸۲	۴۳۵	تجربیات و نظریات
۸۰۴۸	۸۳	۴۴۰	تجربیات و نظریات
۸۰۴۹	۸۴	۴۴۵	تجربیات و نظریات
۸۰۵۰	۸۵	۴۵۰	تجربیات و نظریات
۸۰۵۱	۸۶	۴۵۵	تجربیات و نظریات
۸۰۵۲	۸۷	۴۶۰	تجربیات و نظریات
۸۰۵۳	۸۸	۴۶۵	تجربیات و نظریات
۸۰۵۴	۸۹	۴۷۰	تجربیات و نظریات
۸۰۵۵	۹۰	۴۷۵	تجربیات و نظریات
۸۰۵۶	۹۱	۴۸۰	تجربیات و نظریات
۸۰۵۷	۹۲	۴۸۵	تجربیات و نظریات
۸۰۵۸	۹۳	۴۹۰	تجربیات و نظریات
۸۰۵۹	۹۴	۴۹۵	تجربیات و نظریات
۸۰۶۰	۹۵	۵۰۰	تجربیات و نظریات
۸۰۶۱	۹۶	۵۰۵	تجربیات و نظریات
۸۰۶۲	۹۷	۵۱۰	تجربیات و نظریات
۸۰۶۳	۹۸	۵۱۵	تجربیات و نظریات
۸۰۶۴	۹۹	۵۲۰	تجربیات و نظریات
۸۰۶۵	۱۰۰	۵۲۵	تجربیات و نظریات
۸۰۶۶	۱۰۱	۵۳۰	تجربیات و نظریات
۸۰۶۷	۱۰۲	۵۳۵	تجربیات و نظریات
۸۰۶۸	۱۰۳	۵۴۰	تجربیات و نظریات
۸۰۶۹	۱۰۴	۵۴۵	تجربیات و نظریات
۸۰۷۰	۱۰۵	۵۵۰	تجربیات و نظریات
۸۰۷۱	۱۰۶	۵۵۵	تجربیات و نظریات
۸۰۷۲	۱۰۷	۵۶۰	تجربیات و نظریات
۸۰۷۳	۱۰۸	۵۶۵	تجربیات و نظریات
۸۰۷۴	۱۰۹	۵۷۰	تجربیات و نظریات
۸۰۷۵	۱۱۰	۵۷۵	تجربیات و نظریات
۸۰۷۶	۱۱۱	۵۸۰	تجربیات و نظریات
۸۰۷۷	۱۱۲	۵۸۵	تجربیات و نظریات
۸۰۷۸	۱۱۳	۵۹۰	تجربیات و نظریات
۸۰۷۹	۱۱۴	۵۹۵	تجربیات و نظریات
۸۰۸۰	۱۱۵	۶۰۰	تجربیات و نظریات
۸۰۸۱	۱۱۶	۶۰۵	تجربیات و نظریات
۸۰۸۲	۱۱۷	۶۱۰	تجربیات و نظریات
۸۰۸۳	۱۱۸	۶۱۵	تجربیات و نظریات
۸۰۸۴	۱۱۹	۶۲۰	تجربیات و نظریات
۸۰۸۵	۱۲۰	۶۲۵	تجربیات و نظریات
۸۰۸۶	۱۲۱	۶۳۰	تجربیات و نظریات
۸۰۸۷	۱۲۲	۶۳۵	تجربیات و نظریات
۸۰۸۸	۱۲۳	۶۴۰	تجربیات و نظریات
۸۰۸۹	۱۲۴	۶۴۵	تجربیات و نظریات
۸۰۹۰	۱۲۵	۶۵۰	تجربیات و نظریات
۸۰۹۱	۱۲۶	۶۵۵	تجربیات و نظریات
۸۰۹۲	۱۲۷	۶۶۰	تجربیات و نظریات
۸۰۹۳	۱۲۸	۶۶۵	تجربیات و نظریات
۸۰۹۴	۱۲۹	۶۷۰	تجربیات و نظریات
۸۰۹۵	۱۳۰	۶۷۵	تجربیات و نظریات
۸۰۹۶	۱۳۱	۶۸۰	تجربیات و نظریات
۸۰۹۷	۱۳۲	۶۸۵	تجربیات و نظریات
۸۰۹۸	۱۳۳	۶۹۰	تجربیات و نظریات
۸۰۹۹	۱۳۴	۶۹۵	تجربیات و نظریات
۸۱۰۰	۱۳۵	۷۰۰	تجربیات و نظریات

D.01004.0003.00

سردقلاقی	مبنا	صفحه	تاریخ
99455	کوهنما	38	99455
39	دوره‌های خاندان	39	39
40	تاریخچه	40	40
41	تاریخچه	41	41
42	تاریخچه	42	42
43	تاریخچه	43	43
44	تاریخچه	44	44
45	تاریخچه	45	45
46	تاریخچه	46	46
47	تاریخچه	47	47
48	تاریخچه	48	48
49	تاریخچه	49	49
50	تاریخچه	50	50
51	تاریخچه	51	51
52	تاریخچه	52	52
53	تاریخچه	53	53
54	تاریخچه	54	54
55	تاریخچه	55	55
56	تاریخچه	56	56
57	تاریخچه	57	57
58	تاریخچه	58	58
59	تاریخچه	59	59
60	تاریخچه	60	60
61	تاریخچه	61	61
62	تاریخچه	62	62
63	تاریخچه	63	63
64	تاریخچه	64	64
65	تاریخچه	65	65
66	تاریخچه	66	66
67	تاریخچه	67	67
68	تاریخچه	68	68
69	تاریخچه	69	69
70	تاریخچه	70	70
71	تاریخچه	71	71
72	تاریخچه	72	72
73	تاریخچه	73	73
74	تاریخچه	74	74
75	تاریخچه	75	75
76	تاریخچه	76	76
77	تاریخچه	77	77
78	تاریخچه	78	78
79	تاریخچه	79	79
80	تاریخچه	80	80
81	تاریخچه	81	81
82	تاریخچه	82	82
83	تاریخچه	83	83
84	تاریخچه	84	84
85	تاریخچه	85	85
86	تاریخچه	86	86
87	تاریخچه	87	87
88	تاریخچه	88	88
89	تاریخچه	89	89
90	تاریخچه	90	90
91	تاریخچه	91	91
92	تاریخچه	92	92
93	تاریخچه	93	93
94	تاریخچه	94	94
95	تاریخچه	95	95
96	تاریخچه	96	96
97	تاریخچه	97	97
98	تاریخچه	98	98
99	تاریخچه	99	99
100	تاریخچه	100	100
101	تاریخچه	101	101
102	تاریخچه	102	102
103	تاریخچه	103	103
104	تاریخچه	104	104
105	تاریخچه	105	105
106	تاریخچه	106	106
107	تاریخچه	107	107
108	تاریخچه	108	108
109	تاریخچه	109	109
110	تاریخچه	110	110
111	تاریخچه	111	111
112	تاریخچه	112	112
113	تاریخچه	113	113
114	تاریخچه	114	114
115	تاریخچه	115	115
116	تاریخچه	116	116
117	تاریخچه	117	117
118	تاریخچه	118	118
119	تاریخچه	119	119
120	تاریخچه	120	120
121	تاریخچه	121	121
122	تاریخچه	122	122
123	تاریخچه	123	123
124	تاریخچه	124	124
125	تاریخچه	125	125
126	تاریخچه	126	126
127	تاریخچه	127	127
128	تاریخچه	128	128
129	تاریخچه	129	129
130	تاریخچه	130	130
131	تاریخچه	131	131
132	تاریخچه	132	132
133	تاریخچه	133	133
134	تاریخچه	134	134
135	تاریخچه	135	135

D.01004.0003.00

ردیف	موضوع	صفحه	تاریخ
۱	موضوعات کلیه	۱	۱۰۰۰۰۰
۲	تاریخچه	۲	۱۰۰۰۰۰
۳	مبانی	۳	۱۰۰۰۰۰
۴	اصول	۴	۱۰۰۰۰۰
۵	روش‌ها	۵	۱۰۰۰۰۰
۶	ابزارها	۶	۱۰۰۰۰۰
۷	ملاحظات	۷	۱۰۰۰۰۰
۸	نتیجه‌گیری	۸	۱۰۰۰۰۰
۹	منابع	۹	۱۰۰۰۰۰
۱۰	پیوسته‌ها	۱۰	۱۰۰۰۰۰
۱۱	فهرست	۱۱	۱۰۰۰۰۰
۱۲	موضوعات	۱۲	۱۰۰۰۰۰
۱۳	تاریخچه	۱۳	۱۰۰۰۰۰
۱۴	مبانی	۱۴	۱۰۰۰۰۰
۱۵	اصول	۱۵	۱۰۰۰۰۰
۱۶	روش‌ها	۱۶	۱۰۰۰۰۰
۱۷	ابزارها	۱۷	۱۰۰۰۰۰
۱۸	ملاحظات	۱۸	۱۰۰۰۰۰
۱۹	نتیجه‌گیری	۱۹	۱۰۰۰۰۰
۲۰	منابع	۲۰	۱۰۰۰۰۰
۲۱	پیوسته‌ها	۲۱	۱۰۰۰۰۰
۲۲	فهرست	۲۲	۱۰۰۰۰۰
۲۳	موضوعات	۲۳	۱۰۰۰۰۰
۲۴	تاریخچه	۲۴	۱۰۰۰۰۰
۲۵	مبانی	۲۵	۱۰۰۰۰۰
۲۶	اصول	۲۶	۱۰۰۰۰۰
۲۷	روش‌ها	۲۷	۱۰۰۰۰۰
۲۸	ابزارها	۲۸	۱۰۰۰۰۰
۲۹	ملاحظات	۲۹	۱۰۰۰۰۰
۳۰	نتیجه‌گیری	۳۰	۱۰۰۰۰۰
۳۱	منابع	۳۱	۱۰۰۰۰۰
۳۲	پیوسته‌ها	۳۲	۱۰۰۰۰۰
۳۳	فهرست	۳۳	۱۰۰۰۰۰
۳۴	موضوعات	۳۴	۱۰۰۰۰۰
۳۵	تاریخچه	۳۵	۱۰۰۰۰۰
۳۶	مبانی	۳۶	۱۰۰۰۰۰
۳۷	اصول	۳۷	۱۰۰۰۰۰
۳۸	روش‌ها	۳۸	۱۰۰۰۰۰
۳۹	ابزارها	۳۹	۱۰۰۰۰۰
۴۰	ملاحظات	۴۰	۱۰۰۰۰۰
۴۱	نتیجه‌گیری	۴۱	۱۰۰۰۰۰
۴۲	منابع	۴۲	۱۰۰۰۰۰
۴۳	پیوسته‌ها	۴۳	۱۰۰۰۰۰
۴۴	فهرست	۴۴	۱۰۰۰۰۰
۴۵	موضوعات	۴۵	۱۰۰۰۰۰
۴۶	تاریخچه	۴۶	۱۰۰۰۰۰
۴۷	مبانی	۴۷	۱۰۰۰۰۰
۴۸	اصول	۴۸	۱۰۰۰۰۰
۴۹	روش‌ها	۴۹	۱۰۰۰۰۰
۵۰	ابزارها	۵۰	۱۰۰۰۰۰
۵۱	ملاحظات	۵۱	۱۰۰۰۰۰
۵۲	نتیجه‌گیری	۵۲	۱۰۰۰۰۰
۵۳	منابع	۵۳	۱۰۰۰۰۰
۵۴	پیوسته‌ها	۵۴	۱۰۰۰۰۰
۵۵	فهرست	۵۵	۱۰۰۰۰۰
۵۶	موضوعات	۵۶	۱۰۰۰۰۰
۵۷	تاریخچه	۵۷	۱۰۰۰۰۰
۵۸	مبانی	۵۸	۱۰۰۰۰۰
۵۹	اصول	۵۹	۱۰۰۰۰۰
۶۰	روش‌ها	۶۰	۱۰۰۰۰۰
۶۱	ابزارها	۶۱	۱۰۰۰۰۰
۶۲	ملاحظات	۶۲	۱۰۰۰۰۰
۶۳	نتیجه‌گیری	۶۳	۱۰۰۰۰۰
۶۴	منابع	۶۴	۱۰۰۰۰۰
۶۵	پیوسته‌ها	۶۵	۱۰۰۰۰۰
۶۶	فهرست	۶۶	۱۰۰۰۰۰
۶۷	موضوعات	۶۷	۱۰۰۰۰۰
۶۸	تاریخچه	۶۸	۱۰۰۰۰۰
۶۹	مبانی	۶۹	۱۰۰۰۰۰
۷۰	اصول	۷۰	۱۰۰۰۰۰
۷۱	روش‌ها	۷۱	۱۰۰۰۰۰
۷۲	ابزارها	۷۲	۱۰۰۰۰۰
۷۳	ملاحظات	۷۳	۱۰۰۰۰۰
۷۴	نتیجه‌گیری	۷۴	۱۰۰۰۰۰
۷۵	منابع	۷۵	۱۰۰۰۰۰
۷۶	پیوسته‌ها	۷۶	۱۰۰۰۰۰
۷۷	فهرست	۷۷	۱۰۰۰۰۰
۷۸	موضوعات	۷۸	۱۰۰۰۰۰
۷۹	تاریخچه	۷۹	۱۰۰۰۰۰
۸۰	مبانی	۸۰	۱۰۰۰۰۰
۸۱	اصول	۸۱	۱۰۰۰۰۰
۸۲	روش‌ها	۸۲	۱۰۰۰۰۰
۸۳	ابزارها	۸۳	۱۰۰۰۰۰
۸۴	ملاحظات	۸۴	۱۰۰۰۰۰
۸۵	نتیجه‌گیری	۸۵	۱۰۰۰۰۰
۸۶	منابع	۸۶	۱۰۰۰۰۰
۸۷	پیوسته‌ها	۸۷	۱۰۰۰۰۰
۸۸	فهرست	۸۸	۱۰۰۰۰۰
۸۹	موضوعات	۸۹	۱۰۰۰۰۰
۹۰	تاریخچه	۹۰	۱۰۰۰۰۰
۹۱	مبانی	۹۱	۱۰۰۰۰۰
۹۲	اصول	۹۲	۱۰۰۰۰۰
۹۳	روش‌ها	۹۳	۱۰۰۰۰۰
۹۴	ابزارها	۹۴	۱۰۰۰۰۰
۹۵	ملاحظات	۹۵	۱۰۰۰۰۰
۹۶	نتیجه‌گیری	۹۶	۱۰۰۰۰۰
۹۷	منابع	۹۷	۱۰۰۰۰۰
۹۸	پیوسته‌ها	۹۸	۱۰۰۰۰۰
۹۹	فهرست	۹۹	۱۰۰۰۰۰
۱۰۰	موضوعات	۱۰۰	۱۰۰۰۰۰

D.01004.0003.00

Şiir	Şiir	Sayı	Şiir
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31
32	32	32	32
33	33	33	33
34	34	34	34
35	35	35	35
36	36	36	36
37	37	37	37
38	38	38	38
39	39	39	39
40	40	40	40
41	41	41	41
42	42	42	42
43	43	43	43
44	44	44	44
45	45	45	45
46	46	46	46
47	47	47	47
48	48	48	48
49	49	49	49
50	50	50	50
51	51	51	51
52	52	52	52
53	53	53	53
54	54	54	54
55	55	55	55
56	56	56	56
57	57	57	57
58	58	58	58
59	59	59	59
60	60	60	60
61	61	61	61
62	62	62	62
63	63	63	63
64	64	64	64
65	65	65	65
66	66	66	66
67	67	67	67
68	68	68	68
69	69	69	69
70	70	70	70
71	71	71	71
72	72	72	72
73	73	73	73
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
81	81	81	81
82	82	82	82
83	83	83	83
84	84	84	84
85	85	85	85
86	86	86	86
87	87	87	87
88	88	88	88
89	89	89	89
90	90	90	90
91	91	91	91
92	92	92	92
93	93	93	93
94	94	94	94
95	95	95	95
96	96	96	96
97	97	97	97
98	98	98	98
99	99	99	99
100	100	100	100

D.01004.0003.00

“AN IMPRESSION ON THE MATERIAL CULTURE OF 19TH CENTURY-OTTOMAN:
THE MUHALLEFÂT OF NURTÂB KADINEFENDİ”

Abstract

Among the records of Topkapı Palace Museum Archive, within the 1004-3 numbered record, Sultan Mahmud II's wife Nurtâb Kadinefendi's belongings, these belongings' numbers and values have been demonstrated. In this work, the belongings that exist in the muhallefât of Kadinefendi have been classified according to their qualifications and evaluated with their explanations, the fact of how many belongings there are and which belongings exist mostly have been illustrated with diagrams. The life of Nurtâb Kadinefendi, her muhallefât and the evaluation of the belongings which take place in the muhallefât, drawing a visual scheme with charts and diagrams, and through this muhallefât, the impression of 19th century Ottoman Material Culture will build up the content of this article.

Keywords

Nurtâb Kadinefendi, muhallefât, material culture, clothes.